

Ferhat'ın Yeni Acıları

Yüksel PAZARKAYA

KÜLTÜR BAKANLIĞI

SANAT / TİYATRO

KÜLTÜR BAKANLIĞI YAYINLARI/1500
Yayımlar Dairesi Başkanlığı
Sanat - Tiyatro Dizisi / 43 - 64

FERHAT'IN YENİ ACILARI

Yüksel PAZARKAYA

© Kültür Bakanlığı, 1993 / ANKARA
ISBN 975-17-1334-X

Yayımlar Dairesi Başkanlığı'nın
14.04.1993 tarih ve 928.2.897 sayılı makam onayı gereğince
birinci defa 10.000 adet bastırılmıştır.

Acar Matbaacılık AŞ. 1993 - İSTANBUL
Tel: 577 69 96

1990'lı yıllar yalnız Türkiye toplumunda değil, tüm dünya coğrafyasında da ilginç oluşumların ve onlara bağlı gelişmelerin yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde Bakanlığımın politikasının özünü, demokratikleşme çabalarının toplumumuzda yaygınlaştırılması oluşturmaktadır. Çoğulcu, katılımcı, çağı yakalamış insanların ürünleri ile bütünleşmiş bir kültür politikası temellendirilmesi amaçlanmıştır.

İnsanlığın geçirdiği büyük dönüşümlerin ve değerlerin arkasındaki kavramlar "Kitap" ve "Okumak"tır. Ne görselliğin gücü, ne de iletişimin durmak bilmeyen teknolojik gelişmeleri, bu iki kavramın insanlara özgü haz duygusu nedeniyle hiçbir zaman önemini yitirtemeyecek, özelliği ve önemi dünya durdukça sürüp gidecektir.

İnsanlar günlük yaşama biçimleri, dünyadaki olumlu olumsuz gelişmeler, etkileşimler, olaylar, üzüntüler ve sevinçler içinde düşünce üretip kendilerini yenileyecekler ve bu çabadan da hiçbir zaman vazgeçemeyeceklerdir.

Bütün bu somut gerçeklerin yanında, karşımızda fazla değiştiğini söyleyemeyeceğimiz diğer bir somut gerçek var. O da az okuyan bir toplum oluşumuz. 1992'yi KİTAP ve OKUMA yılı ilan ederek bu sorunun altında yatan nedenleri araştırmak, çözüm yolları aramak, etkinlikler yapmak, okuma konusunu gündemde tutmak çabası içinde geçirdik. Kampanyalar yaptık, yarışmalar düzenledik. Kitaplarımızı ücretsiz verdik, tüm bu etkinliklerimizi yine sürdüreceğiz.

1993 yılında "KİTAP SATIN ALIN... AYDINLANIN" diyerek ikinci adımımızı atıyoruz. Yine kampanyalar, yarışmalar yoluyla insanımızı kitaba ve kitap satın almaya yönlendirmek amacındayız.

Geniş ufukları olan, düşünen, düşündüğünü açıklayan, görsel iletişim araçlarının verdikleriyle yetinmeyen, kültürlü insanların yaşadığı özgür ve demokratik ortamı olan, geleceğin

2000'li yılların Türkiyesi için bu kavramların yerleştirmesi çok önemli. Bunun sonunda kitabı isteme, sahip olma ve bundan haz duyma duygusunun yaygınlaştığı insanların Türkiyesi, okuyan, yazan Türkiye, düşlenenlerin gerçekleştiği Türkiye olacaktır.

Bakanlığımız 1993'te gerek çalışmaları sırasındaki değerlendirmeleri gerek Türkiye'nin her köşesinden gelen istemin yoğunlaşması nedeniyle baskı sayılarını yükseltti.

Toplumsal düşünce birikimimizi oluşturan, bu arada da ulusal kültürümüze katkıda bulunmuş olan ve fakat özel yayınevleri tarafından yayınlanmasında bilinen güçlükleri yaşayan kitapları yayınlamaya devam edeceğiz. Böylece, ulusal kültür birikimimizi yalnızca bir koruma mantığıyla değil, günümüz gereksinimlerini karşılayacak bir yaklaşımla ele almış olacağız.

Okumak ve yazmak, insanların insanca duygularının, kendi kendisiyle yalnız kalabildiği tad alma ve haz duyma anlarının yaşandığı tek alandır. İnsanlar yaşanan bu anlarının sonucunda dünyamızı süsleyen fikir ürünlerini ortaya koyuyor, yetenekli kişiler ortaya çıkıyor, hepimizin, ülkemizin, giderek dünyamızın malı oluyor.

Bu gerçek ve bilinç içinde kitap ve okumak somutunda başlattığımız girişimlerimizi 1993'te yine gündeme getiriyor "KİTAP SATIN ALIN... AYDINLANIN" diyoruz.

Çoğulcu, katılımcı, demokratik yapılı, çağını yakalamış, ona içerden bakan kuşaklar olarak yetişmemizin gerçeği bu diyorum ve buna içtenlikle inanıyorum.

D. Fikri SAĞLAR
Kültür Bakanı

KİŞİLER

VOLKART, 25-30 yaşlarında, rastgeldikçe boya badana işiyle geçinen, tanınmamış bir ressam
MEHLİKA, 45 yaşında
ŞİRİN, 20 yaşında, Mehlika'nın kızı
1. DAZLAK
2. DAZLAK
3. DAZLAK
POLİS MEMURU, 1. POLİS
HEMŞİRE
SOKAK MÜZİKÇİSİ
1. SERSERİ
2. SERSERİ
1. KİŞİ
2. KİŞİ
1. GENÇ
2. GENÇ
3. GENÇ
MİLLETVEKİLİ
FEDERAL HÜKÜMETİN BAYAN DANIŞMANI
1. YAYA
2. YAYA
3. YAYA
YÖNETMEN

Dazlaklar, gençler ve serseriler, aynı zamanda yayaları, sokaktan geçen kişileri, polisleri, sokak müzikçisini ve başkalarını oynayabilirler.

(Oyun, yirminci yüzyılın sonlarına doğru bir Alman kentinde geçmektedir.)

I. BÖLÜM

I. SAHNE

(Mehlika ile Volkart galerinin son boya ve düzenleme işlerini yapıyorlar. Volkart, yere kurduğu bir tahta iskelenin üzerinde duvarların üst kısımlarının boyasını yapıyor. İşine dalmış son derece titiz çalışıyor. Mehlika da ortalığı toparlamaya, temizlemeye çalışıyor. Galerinin camlarını siliyor. Gereğinde A biçimindeki merdivene çıkıyor.)

MEHLİKA - *(Durur, işine dalmış Volkart'ı seyreder. Kendi kendine.)* Dilsiz mi, ne... Kaç gündür ağzını açmadan çalışıyor. Dönüp bir kez yüzüme bakmıyor. Sanki ince ince minyatür işliyor günlerdir. İşi iyi, çok iyi de... Bana niçin böyle ilgisiz? Yüzüne bakılmayacak bir kadın mıyım ben? Utangaç bir adam. Çekiniyor, mutlaka çekiniyor... Kaç gündür içim içime sığmıyor... Galerinin açılış günü yaklaştığı için mi yalnız? Yoksa?.. *(Duralar.)* Onu gördüğüm ilk iki günden beri içimde bu ürperti.. Göl yüzüne yel vurmuş gibi... *(Bir süre daha seyrettikten sonra sevecen bir sesle Volkart'a seslenir.)* Fazla mesai mi var bugün? Yetsin artık canım bugünlük...

VOLKART - *(Döner. Çekingendir.)* Oh, siz burada mıydınız? Dalmışım. Zaten bitti sayılır. Yarın bir de gündüz gözüyle baktım mı, tamam. Son eksiklikleri bitiririm

MELHİKA - Nefis olacak değil mi galeri? Siz ne diyorsunuz?

VOLKART - Son zamanlarda severek yaptığım tek iş. Yine aynı iş, boya, badana, ama nerenin boyası, badanası? Bir galerinin... Bir sanat galerisinin... Size imreniyorum. Sizin yerinizde olmak isterdim. Akademideki öğrenim günlerinden beri hep bir galeri hayalimi süsledi. Kendi galerim...

MEHLİKA - Akademide mi dediniz?

VOLKART - Evet, akademide okudum. Resim okudum. Resim yapıyorum. Ama bugünün modasına uymayan resimler. Bugünün modası, biliyorsunuz, YENİ YABANLAR... Badana fırçasıyla çizilmiş, duvarlara sığmayan boyutta resimler.

MEHLİKA - Siz ne tür resim yapıyorsunuz?

VOLKART - Ben, modanın tam tersini yapıyorum. Ama tersi olsun diye değil, içimden öyle geldiği için.

MEHLİKA - Beni şaşırtıyorsunuz.

VOLKART - İçimde inceliklere, ayrıntılara, arı, duru renklere ve belirgin çizgilere dayanılmaz bir eğilim var.

MEHLİKA - Yalnız resimde mi, inceliklere eğiliminiz? Örneğin, bir kadındaki ayrıntılara, inceliklere aldırmaz mısınız?

(Volkart, utangaç susar. Mehlika, havayı yumuşatmak ister.)

Galerimin boya işlerini bile, bir ressamın yapması, ne mutluluk. Şimdi inanıyorum, başarılı bir galeri olacak. Ve sizin resimlerinizi de burada sergileyeceğiz.

VOLKART - Yok, benim yüzümden, satılmayan, başarısız bir sergi yapmanızı istemem.

MEHLİKA - Ne demek! Ben bu galeriyi niçin açıyorum, biliyor musunuz? Bir kültür köprüsü kurmak için. Hem de geleneklerin birbirine ne kadar yakın olduğunu gösteren bir kültür köprüsü. İnsandan insana köprü... Şimdi aramızda kurulan köprü gibi...

VOLKART - *(Sözü değiştirmek ister.)* Güzel bir galeri...

MEHLİKA - Biliyorsunuz, bu ülkede Türk resim geleneği deyince, insanın yüzüne bön bön bakıyorlar.

VOLKART - Onlardan biri de benim. Türk resim geleneği var mı? Resim yasak değil mi İslâm'da?

MEHLİKA - Birlikte yaşıyoruz bu ülkede, ama birbirimizden habersiz. İşte bunun için, ilk sergiyi geleneksel Türk resminden örneklere ayırdım. Geleneksel Türk halk resminden, Türk minyatürlerinden, kitap ve çarşı ressamlarından, kahve ressamlarından, kaligrafi ve ornament sanatından, Türk ressamların ilk perspektifli resim örneklerinden..

VOLKART - Ben akademiyi bitirmiş bir ressamım. Bir şey bilmiyorum. Gerisini siz düşünün artık.

MEHLİKA - İşte bu galerinin amacı da o olacak zaten. Bir kültür köprüsü. Birbirimizin kültürünü daha iyi bildikçe, birbirimizi daha iyi anlayacağız... Hmm, madem ressamsınız, o zaman size bir önerim var. Zaten sizi görür görmez, içim ısınmıştı... Sıradan bir boyacıya, badanacıya benzemiyordunuz.

VOLKART - Resimden geçinemeyen ressam ne olur. Badanacı, boyacı...

MEHLİKA - Politikacı olmasın da!

VOLKART - *(Bu, Hitler anıştırmasından alınmıştır.)* Allah göstermesin! Ne yapalım, biz Almanların yazgısı da bu. Yakamızı, Hitler boyacısından kurtaramayacağız.

MEHLİKA - Özür dilerim. Gerçekten, sizin için kesinlikle öyle bir yakıştırma düşünemem. Bir bekleyeniz yoksa, birlikte yemek yemeye ne dersiniz?

VOLKART - Yeeh!.. derim. Hiçbir bekleyenim yok. *(Utangaç.)* Tek başına yaşayan, kimsenin tanımadığı, keşfedilmeyi bekleyen bir ressamım.

MEHLİKA - Galiba keşfediliyorsunuz. Hem de geleceğin galerisi tarafından. Hem galerisi, hem de galericisi tarafından.

VOLKART - Bu sonuncusu, kanımı başıma vurdurabilir.

MEHLİKA - Belki de onun için söylenmiştir. Burada küçük, sakin bir Türk lokantası var. Mutfağı da nefis. Eski İstanbul'lu iki hanım işletiyor. Ev mutfağı gibi...

VOLKART - Türk resminin cahiliyim, ama Türk mutfağının methini arkadaşlarımdan çok duydum. İlk kez deneyeceğim için heyecanlıyım...

MEHLİKA - *(Kadınca.)* Benimle birlikte deneyeceğiniz için...

VOLKART - Bunu açıkça söylemeye cesaret edemedim.

(İskeleden iner.)

Ellerimi yıkayıp, üstümü değiştiriyorum hemen.

(Mehlika mutlulukla gülümser. Volkart yan taraftan çıkar.)

II. SAHNE

(Türk lokantasında, iki kişilik bir masada Mehlika ile Volkart karşılıklı, başbaşa. Arka plânda haftften Türk müziği işitiliyor.)

MEHLİKA - İşte böyle... İstanbul'da Akademideyken evlendim. Şirin'e hamile kalınca da, Akademiyi bıraktım. Oysa, bitirmeme bir yıl kalmıştı. Aslında Şirin biraz büyüyünce devam edecek ve bitirecektim okulu. Fakat ayrıldık. Sonra malum, ver elini Almanya. Yerleşince Şirin'i de yanıma aldım.

VOLKART - Yeniden evlenmeyi düşünmediniz mi?

MEHLİKA - Düşünmez olur muyum? Rahat bırakmıyorlardı ki. Bir kez ağzım yandı ya, tabii deneyimim de var, gözüne bakıp anlıyordum gerçek isteklerini... Ya da öyle sanıyordum.

VOLKART - Erkekler üzerine derin bir önyargı yerleşmiş içinize.

MEHLİKA - Belki. Tabii erkeğe bağlı. Ama benim kafamda asıl iki düşünce, iki hedef vardı... Birincisi, Şirin'i en iyi yetiştirmek, okutmak. İkincisi de, Akademiyi yarım bırakmanın içimdeki acısını dindirmek. İlk olanakta bir galeri açmak...

VOLKART - Galeri oldu sayılır. Şirin'i ise çok merak ediyorum.

MEHLİKA - Liseyi yeni bitirdi ve şimdi üniversiteye başladı. Almanca ve sanat tarihi okuyor.

VOLKART - Size çekmiş öyleyse.

MEHLİKA - Zaten galeride de bana yardımcı olacak. Ama Şirin, bütün dileklerimin gerçekleşmesi gibi bir şey... Prensesler gibi güzel, bilgeler kadar akıllı. Zaten ona Şirin adını verirken içime doğmuştu... Masallardaki Şirin kadar güzel bir kız olacağı doğuşdan belliydi.

VOLKART - Çok merak ediyorum. Tanışmak isterdim.

MEHLİKA - Beni gördükçe, onu da görürsünüz. Öyle sanıyorum, biz çok iyi anlaşan iki arkadaş ve iki meslektaş olacağız. Şirin, o zaman sizin de kızınız olur. Gerçi, pek babası

olacak yaşta değilsiniz, ama annesinin arkadaşı olarak, manevi babası olabilirsiniz. Galeriyi birlikte başarıyla yürütebiliriz, diye düşünüyorum.

VOLKART - Bana yaşamımın şansını veriyorsunuz. Bu beklenmedik şans karşısında ne diyeceğimi bilemiyorum.

MEHLİKA - Yalnızca evet, de. Başka bir şey demen gerekmez. Evet dersen, galeri aramızdaki bağ olur. Sen, diyebilirim değil mi sana. Volkart diyebilirim değil mi? Sen de bana Mehlika de...

VOLKART - *(Şaşkın. Dili dolanarak.)* Tabii... Volkart... Mehlika... Doğru söyleyebiliyor muyum?

MEHLİKA - Çok hoş söylüyorsun... Haydi, kutlayalım... İş ortaklığımıza, dostluğumuza... Bana bu kadehlerde sanattan sevgiye bir yol görünüyor...

VOLKART - Galerinin başarısına, dostluğumuza, Mehlika...

MEHLİKA - Bir daha Mehlika de bakayım...

VOLKART - Mehlika...

MEHLİKA - Sen söyleyince, adımı yeniden seviyorum.

VOLKART - Ben de seviyorum. Mehlika güzel bir ad.

MEHLİKA - Yalnız adımı mı seviyorsun?

VOLKART - Masal gibi bir ad...

(Müzik yükselir. Mehlika ile Volkar'ın sesleri artık işitilmez. Yalnızca kadeh kaldırdıkları görülür.)

III. SAHNE

(Volkart galeride çalışıyor. İskeleye çıkıyor, iskeleden inip ikili merdivene çıkıyor, elinde boya kutusu, fırça, gözüne ilişen eksikleri gideriyor, başka işler yapıyor... Gözden kaçmış bir lekenin üzerinden boya geçerken bile, sanki bir kitap resmi yapıyormuş gibi, dikkatini yoğunlaştırıyor, büyük bir özenle iş görüyor. Böyle yoğunlaşınca, ya ıslıkla ya da mırıldanarak bir ezgiyi söylüyor. Bir süre sonra elinde kitap çantası Şirin gale-

riye giriyor sessizce. Volkart, arkası dönük ve kendinden geçmiş olarak çalıştığı için Şirin'in ayırdına varmıyor. Şirin de, Volkart'ın bir ezgiyi mırıldanarak çalıştığını görünce, sessizce dineliyor ve yüzünde gülümseyen bir aydınlık Volkart'ı izliyor. Volkart bir süre sonra oradaki işini bitirince, inmek için dönüyor ve Şirin'le göz göze geliyor. Olduğu yerde çakılı kalıyor. Bir süre sessiz, ama bakışları birbirinin derinine işleyerek duruyor.)

VOLKART - Şi-rin..

ŞİRİN - Volkart?..

VOLKART Dilim tutuldu... Beni bağışlayın... Mehlika'nın söyleyemediği kadar güzelsiniz. Yalnız Mehlika değil, bu güzelliği kimse söyleyemez. Kimsenin dili yetmez buna.

ŞİRİN - Mehlika, bana da sizinle ilgili olarak Volkart, dedi yalnızca... Adı Volkart, dedi... Ressam, dedi... İyi bir kişi, dedi.

VOLKART - Daha ne desin? Belki de haketmediğim şeyler söylemiş. Beni yeterince tanımıyor.

ŞİRİN - Ya ben sizi görür görmez tanıdığımı söylersem?... Hatta görmeden. Dönmüş çalışıyordunuz... Sevdiğim bir ezgiyi mırıldanıyordunuz... Bir süre durdum ve sizi izledim... Yüzünüzü görmeden tanıdım sizi... Bildim, kim olduğunuzu. Yüz yüze gelince de, içi görünen bir sırça gibi, bakışlarım içinize işledi.

VOLKART - Beni de aynı itirafta bulunmaya zorluyorsunuz. Günlerce birlikte çalıştık, Mehlika'yı, hâlâ sizi şu bir an içinde tanıdığın kadar bilmiyorum Bunun bir adı olmalı.

ŞİRİN - Şarkı adı gibi bir adı olmalı.

VOLKART - Sizi bambaşka düşlüyordum...

ŞİRİN - Nasıl?

VOLKART - Mehlika'nın anlattıklarını biraz anne abartısı sanmıştım... Yine güzel bir kız bekliyordum, ama sizi Mehlika'nın abartması mümkün değil.

ŞİRİN - Sizi arkadan izlerken, garip bir şey duyumsadım, içim ürperdi. Duvarda bir yeri boyuyordunuz, ama sanki parmak-

larınız gönlüme en ince bir nakışı işliyordu. Ah daldık... Sahi, Mehlika yok mu?

VOLKART - Mehlika, biraz dışarıya çıktı, bir iş için... Nerdeyse gelir. Siz, annenize Mehlika mı diyorsunuz?

ŞİRİN - Evet, evde baba olmayınca, biz iki arkadaş gibi olduk. Hiç anne demedim ona. Hep Mehlika... Sanki annem de yokmuş gibi bir duygu geliyor bazen içime. Ama Mehlika hepsinin yerine geçiyor... En güzel anne, en iyi baba ve eşsiz bir arkadaş, bulunmaz bir dost...

VOLKART - Bu bağda bana bir yer kalmıyor.

ŞİRİN - Mehlika benim için her şey, ama bir bağın yerini almıyor. Bunu bilmiyordum, yüreğim neşterlenmiş gibi anladım şimdi.

MEHLİKA - *(Elleri paketlerle dolu olarak gelir. Neşe doludur. Volkart, kapıya seğirtip Mehlika'nın elinden yüklerini alır. Şirin'i yanaklarından öper. Sonra Volkart'ı da aynı biçimde öperken, Şirin bu durumu tuhaf olarak izler.)*

Sahi, Volkart, seni bu sabah gördüğümü bile unuttum. İki saatlik alış-veriş sanki bana senden bir yıl ayrılmışım gibi geldi. Ama sabah saatleri çarşının rahat saatleri. Galerinin açılışı için çok güzel şeyler aldım. Gördüğüm kadarıyla sizi benim tanıştırmama gerek kalmamış.

VOLKART - Böyle olduğu daha iyi... Şirin'i görünce, elimin ayağımın ve dilimin nasıl tutulduğunu görmemiş oldun...

MEHLİKA - *(Duralar, yüzü donuksar.)* O zaman gerçekten iyi olmuş karşılaşmanızı görmemem.

ŞİRİN - Sen Volkart deyince, hiç aldırmamıştım bile.

MEHLİKA - *(Şaşkınlığı daha büyür önce. Sonra birden toplanır. Sezgilerini kovan bir telaşla.)* Ne kadar iyi, çocuklar... Buna çok sevindim. Şirin, ya Volkart'a tepki duyarsa, diye düşünüyordum...

ŞİRİN - Senin tahmin etmediğin tepkiler duyuyorum içimde...

VOLKART - Bu galeri gerçekten bütün yaşamımı değiştiriyor. Yepyeni, çok güzel bir dönüm noktasıydayım yaşamımın. Ama bunu, ancak şimdi Şirin'i görünce anladım.

MEHLİKA - *(Şaşkın.)* Ne o çocuklar? Siz yılların ahbabı gibi konuşuyorsunuz...

ŞİRİN - Ayların, yılların ahbaplarına duymadığım duygular, ürpertiler dolduruyor içimi...

MEHLİKA - Yorgunsun galiba.. Okul yormuştur, istersen, sen eve git, dinlen biraz...

ŞİRİN - Bu kadar dinç ve hafif anımsamıyorum kendimi... İçim içime sığmıyor.

VOLKART - Ben de... Kendi halimde çalışıyordum, her günkü gibi... Ama bugün, yaşamımda günlerin tacı bir gün...

MEHLİKA - *(Eli, ayağı, dili dolanır Mehlika'nın şaşkınlıktan ve üstüne bir ağırlık çöker. Volkart'ı bir kadın zorla elinden alıyormuş gibi yüreği daralır. Ama açık vermek istemez.)* Öyleyse, işbaşına çocuklar. Daha yapılacak dünya kadar iş var. Ve galerinin açılış günü kapıya dayandı. Çağrılar çıktı, ertelemek olanaksız. Nefis bir açılış olmasını istiyorum. Çünkü, biliyorsunuz, nasıl başlarsa, öyle gider...

VOLKART/ŞİRİN - Sen hiç merak etme... *(Koro gibi birlikte konuşmaları üzerine gülüşürler.)*

MEHLİKA - Bu uyumunuz ürkütüyor beni, çocuklar... Birbirinizi görür görmez, böylesine bir karşılıklı ilgi doğal mı?

ŞİRİN - Uyum, güzelliktir...

VOLKART - Uyum, mutluluktur...

MEHLİKA - Daha dün akşama kadar Şirin'den haberin yoktu...

VOLKART - Biraz daha düşünürsem bunu, yazgıya inanacağım...

ŞİRİN - İster yazgı, ister kurgu... Yaşam galiba, bir puzzle oyunu... Birbirine uyan taşların yerleştirilerek, yaşam resminin ortaya çıkması...

MEHLİKA - Bir fiske senin puzzle oyununa!... Felsefeye dalarsak, galeriyi açmak için, Epikür'ü mezarından getirmemiz gerekecek... Haydi çocuklar işe!

VOLKART - Daha birkaç yerin üzerinden fırça geçtim mi, boya işi tamam...

ŞİRİN - *(Şakacı.)* Ben sana boya kutusunu tutarım...

MEHLİKA - *(Tatlı sert.)* Haydi bakalım, sen arkaya... Burada sana göre iş yok şimdi...

ŞİRİN - *(Şakayla karışık mızmızlanır.)* Aaa.

MEHLİKA - *(Getirdiği paketleri Şirin'in eline tutturur, bir bölümünü de kendisi alır.* Yürü bakalım... *(Şirin arka kapıdan çıkar. Volkart, başlangıçtaki sevgi ezgisi dudaklarında, boya kovası ve fırça elinde, merdivene çıkmaya başlar... Mehlika elindeki paketlerle donakalır. Kendi kendine mırıldanır.)* Şirin... Ben... Birbirine rakip iki kadın? Aynı erkek... *(Volkart'a bakar.)* Olamaz!... Olmamalı!... *(Mehlika da arka kapıdan çıkar.)*

IV. SAHNE

(Galerinin açılış töreni. Konuklarla doludur. Kimileri aralarında durup söyleşir, kimileri duvardaki resimlere bakar, resimler üzerine beğeni ve düşüncelerini yer yer el işaretleriyle yanındakilere söylerler. Konuklara kokteyl içkisi sunulur. Şirin, elindeki içki tepsisiyle Volkart'ın yanına gelir. Mehlika ötelerden yan gözle onları izler ve aralarındaki ilişkiden huzursuz olur.)

ŞİRİN - İçki almaz mısınız, efendim?

VOLKART - *(Gülümseyerek elindeki kadehi gösterir.)* Bu akşam beni sarhoş etmeye niyetlisin...

ŞİRİN - Ben içmeden esriğim... Sen de içerek ol, ne çıkar...

VOLKART - Seni gördüğüm andan beri başım dönüyor, bunu biliyorsun...

ŞİRİN - Mehlika bizi izliyor, değil mi?

VOLKART - Niçin seni Mehlika'yı görmeden önce tanımadım? Niçin seni ondan önce görmedim? O zaman, sen beni getirir Mehlika'ya tanıştırırdın. İş baştan düzgün giderdi.

ŞİRİN - Elindeki bardağı tepsiye koyup, yeni bir bardak alabilirsin... Mehlika, hizmet ettiğimi görsün...

MEHLİKA - *(Konukları başıyla, gülümseyerek selamlar ve arkadan Şirin'e yaklaşır.)* Volkart'ın özel sakisi mi oldun, Şirin? Sen öbür konuklarla ilgilen. Volkart'la ben ilgilenirim.

ŞİRİN- Ah... Ödümü patlattın, Mehlika...

MEHLİKA - Suç duygusundandır...

VOLKART - Şirin'i ben lafa tuttum, Mehlika...

MEHLİKA - Sen aramıza girme, lütfen... Ayrıca, taraf tutman gerekiyorsa, yanlış tarafı da tutma!

VOLKART - Hayır, taraf tutmuyorum. *(Alçak sesle.)* Ben kendim o tarafım, görmüyor musun?

MEHLİKA - Görüyorum, görüyorum... Yalnız sözleşmemizi bozuyorsun. Umarım, ne dediğimi anlıyorsundur... Haydi, sen de öbür konuklarla ilgilen artık, Şirin. Burada dineldiğin yeter...

ŞİRİN - Herkesin içkisi var, Mehlika... Hem Helga dolaşıp duruyor elinde tepsiyle...

MEHLİKA - Lütfen Şirin... Sen ev sahibi sayılırsın... Görevin, içki sunmakla bitmiyor. İnsanlarla ilgilen, konuş... *(Şirin, somurtup ayrılır. Mehlika, diğer konuklara açık vermemek için, Volkart'a gülümseyerek.)* Korkarım, arkadaşlığımız da, ortaklığımız da, başlamadan bitecek bu akşam. Pazarlığımız böyle değildi, sözleşmemizde sana Şirin'i altın tepside sunmak diye bir madde yok. Ben yetmiyorsam, bir şey söylemeden dönüp gidebilirsin... Ama buna üzülürüm. Hem de sırası değil şimdi bunun. Bak, şimdi anlatacaklarımı iyi dinle... Ondan sonra kararını verirsin. Ama seçeneğin bir tanedir. Ya Mehlika, ya Mehlika, Ya Mehlika... Pardon, ya da ne demiştim, arkanı dönüp gitmek ve bir daha bu semte uğramamak. Sana verdiğim bu şansa sarılmıştın başlangıçta...

VOLKART - *(Şaşkın)*... Mehlika...

(Mehlika arkasını dönüp ayrılmıştır bile. Galerinin bütününü görebilen köşesine yürürken, yine etrafa gülücükler dağıtır. Köşeye gelince, elindeki kadehe bir metalle, örneğin, parmağındaki yüzükle tıntın vurarak, konukların dikkatini toplar.

Mehlika'nın konuşacağını anlayan konuklar susarlar, ona doğru dönerler. Kısa bir sessizlikten sonra Mehlika konuşur.)

MEHLİKA - Sevgili dostlar, değerli konuklar! Sizi düş kırıklığına uğratacağım. Ama açılış için kendim konuşmaya karar verdim. Bu ülkeye yaklaşık yirmi yıl önce geldiğim zaman, bir kelime Almanca bilmiyordum. Elimden biraz dikiş geldiği için, bir konfeksiyon fabrikasında saati 1.80 den akortla makina başına oturdum. Bir yandan ustabaşı neyi, nasıl dikiceğimi gösteriyordu... Bunu bir görüşte kaptım... Zira, işim konfeksiyon giysilere kol geçirmekten ibaretti. Evet, daha makinede ilk kolları geçirirken, aklımın bir ucu, İstanbul'a annemin yanında bıraktığım bebeğim Şirindey'di, bi ucu da fırçamda, tualimdeydi, hâlâ sanat heyecanı dolu bir genç kadın olarak, sanat düşlerimi kuruyordum. Sergi için galeri bulamıyordum, bu kez kendim güzel bir galeri açıyordum... Evet, bu düşlerim Almanya'daki yıllarım biriktikçe daha da büyüdü içimde... Almanlarla yabancılar arasındaki kopukluğun kültür ve sanattan uzak bir günlük yarış ve çekişme ortamından kaynaklandığını gördüm. Bizim sanatımızsa, bu ülkede, bu ülkenin insanları tarafından gerçekten hiç mi hiç tanınmıyordu. Bu durumun önyargılara yol açtığını, bunları durmadan beslediğini yaşadım... Hep birlikte hâlâ yaşıyoruz. Bu galerinin insanlar arasında bir kültür köprüsü oluşturacağına inanıyorum. Ama, üzerinden insanların geçmediği bir köprü ne anlam taşır. Altından akan su, köprüye aldırmaz. Bu yüzden, bu akşam vakit ayırıp buraya geldiğiniz için, hepinize gönül borcuyla doluyum... *(Alkışlar...)* İzin verirseniz, galerinin adı üzerinde de durmak istiyorum biraz. Benim son yirmi yıldaki tek arkadaşım, sevgili kızım Şirin'dir. Galeriye ad ararken, ilk aklıma gelen Şirin oldu doğallıkla... Galeri Şirin, çok da güzel bir ad olurdu. Ama şirin buna karşı çıktı. Alçakgönüllülük etti. İstemeyerek vazgeçtim, düşünebileceğiniz gibi. Şirin'in bir diğer anlamı da sevgidir. "Ferhat ile Şi-

rin" halk söylencemizde Şirin, sevgidir. Uçsuz bucaksız, engin bir sevgi. Bu yüzden, galerinin adı Sevgi oldu, Galeri Sevgi... Bu kültür köprüsünün aynı zamanda bir sevgi köprüsü olmasını istedim... Bu, herhalde hepimizin düşü... Bu köprüden her zaman ve çok sık geçmemizi dileyerek Galeri Sevgi'yi açıyorum... *(Alkışlar...)* Ama bir sürprizim var size. Galeri Sevgi'nin hazırlanmasında bana büyük yardımları ve katkıları olan, yürütülmesinde de desteğini umduğum, yürekten dilediğim arkadaşım Volkart için özellikle bu sürpriz. Şimdi size, kendi yaptığım kuklalarla biraz önce sözünü ettiğim "Ferhat İle Şirin" halk söylencesinden bir bölümü oynayacağım.

(Arkadan önceden hazırlanmış ipli kuklaları alır. İki eliyle ikisinin iplerini tutar.)

Bu nakkaş Ferhat, bu da prenses Şirin... Ama oyunumuzda bir üçüncü kişi daha var. O da Şirin'in ablası, ülkeye hükmeden Mehmene... Onu da ben oynayacağım... İsteyen tabii, beni de bir çeşit kukla olarak görebilir.

(Canlı ya da banttan kanun eşliğinde oyun başlar. Bir galerinin açılış töreni olduğu için, canlı kanun yeğlenmelidir. Bu durumda, kanun sanatçısı ortaya gelerek yerini alır ve taksime başlar...)

MEHMENE - *(Mehlika tarafından oynanmaktadır.)*

Dolunay kıskanır Şirin'i,
Susuzluk kırar şu Erzen'i.
Yiğitler ah eder Şirin'e,
Güzeller küser kaderine.

FERHAT - *(Ferhat ile Şirin kuklalarını da kendileri konuşur. Ferhat, köşkün duvarını nakışlarıyla süslemektedir.)*

Korkum mu açıyor bu renklerde,
Korkunun çiçekleri mi burlar?
Mehmene'nin öfkesini söylüyor,
Dağlar, taşlar, havadaki kuşlar..

MEHMENE- Şirin benim bir'cik candaşım,
Ayrı gitmez sofrada aşım.
Ama tebamın dilinde o
Gözümün üstünde kaşım.
Erzen'in dışında Demirdağ
Yamacında çepeçevre bağ
Şirin'ime bu şirin köşkü
Yaptım, otursun kaldıkça sağ...

FERHAT - Korku ve aşk...
Bir korku bilirdim, Tanrı korkusu...
Bir aşk bilirdim, sanat aşkı...
Bana böyle ne oldu?
Ferhat Usta, Ferhat Usta, sana böyle ne oldu?
Bu nakışlar ne böyle?
Sanki, son işine döküyor parmakların
İçindeki bütün aşkı, içindeki bütün korkuyu...
Bu çiçekler, Ferhat, bu nakışlar,
Ne çılgın şeyler...
Güneşsiz açıyorlar, kanatsız uçuyorlar...

MEHMENE - Münadi saldım, davul vurdu.
Cümle Erzenli tekmil durdu.
Bin nakkaş içinde Ferhat'ı
Gözüm, gönlüm birden tuttu.
Bu senin sınavındır, usta,
Aklı kalmasın Şirin'in başta.
Öyle bir nakışla beze ki,
Bu köşkü, nakış değil içi
Yansın Şirin'in aşkla derin...

FERHAT - Şıkkın iki, Nakkaş Ferhat,
Mehmene Sultan böyle dedi.
Haydi sık dişini!
Şirin beğenmezse işini,
Kellenle ödersin bedelini.

Nakışlarınla bağlayacaksın onu bu köşke,
Nakışından başka hasret bir daha düşmeye
Şirin'in gönlüne... Bunu başardın mı,
İkinci şık girecek yürürlüğe...
Saray nakkaşı olarak yanıma alacağım seni...
Mehmene Sultan böyle dedi...
Hey, Nakkaş Ferhat, seç bakalım şimdi
Bu iki şıktan birini...
Ya vereceksin kelleni...
Ya çekeceksin Mehmene Sultan zulmünü...
Ölüm mü iyi, zulüm mü iyi?

ŞİRİN - Kendi kendine
Söylenir durur...
Sanki adımdır
Kulağıma çalan...
(Ferhat sese doğru döner...)
Ne söylenirsin usta,
Yalnız sanıp kendini?

FERHAT - Sanmak ne kelime, güzel kız?
Sanatçının boyasıyla fırçası,
Yarattığı nakışları bir de...
Bunlardan başkasına baktı mı sanatçı,
Sanatçı değildir...

ŞİRİN - Onun için mi,
Yüzüme bakmadan konuşuyorsun
Benimle eğmiş başını?

FERHAT - Hayır, güzelliğin kamaştırdı gözümü,
Korkum ondan...

ŞİRİN - Güzellikten mi?

FERHAT - Kıskançlığımdan, güzel kız?
Sanatçı, kendi yarattığı güzellikten başka
Güzelliği kıskanır. Gözümü kamaştırıyor ay yüzün,
Şaşırdım birden...

ŞİRİN - Neden?
FERHAT - Nakışlarım mı vurdu yüzüne,
Yoksa, yüzün mü yansıyor nakışlarıma?
ŞİRİN - Ününü işittim her yerde,
Ferhat Usta, Ferhat Usta derler sana...
FERHAT - Öyle derler...
ŞİRİN - İnsanı tanımlayan söz,
Uymazmış meğer insanın özüne...
FERHAT - Sözde değil, sözün özündedir hikmet, güzel kız...
Sözün bini bir para insanların ağzında,
Sözü söz eden içindeki gerçekle
İçindeki düşlem...
ŞİRİN - Konuş Ferhat Usta, sesin serin bir kaynak suyu
Gibi iniyor bağrımdan içeri...
Şu susuz çorak Erzen'de şerbet gibi serin su...
Eksik derlermiş seni, eksik bilirlermiş seni...
Sözü yasaklamalı sana yalnızca Ferhat Usta
Diyen dillere
FERHAT - Duvarın kulağı vardır, derler, güzel kız...
Tekin ol sözüne, işitirse sultanın,
Yaman eder seni sonra...
ŞİRİN - Sultanım?..
FERHAT - Şirin Sultan göndermedi mi seni buraya,
Bu köşkün sahibi Şirin Sultan?
Ablası Mehmene Sultana demiş,
Son çizgisini çeksin, son rengi koysun nakkaş,
Salt bitsin köşk, o zaman görürüm,
Daha önce göremem, hüzün veriyor
Bitmemiş yapılar, bitmemiş işler...
ŞİRİN - Böyle mi demiş Şirin, böyle mi söyledi
Sana Mehmene Sultan?...
FERHAT - Ne biçim hizmetkârısın sen, Şirin Sultanın,
Tanımaz mısın, hizmet ettiğin kişiyi?

ŞİRİN - *(Kendi kendine.)*
Demek böyle demiş Mehmene.
FERHAT - Şirin gönderdi değil mi seni?
Mehmene anlattı bana Şirin'i,
Nefret eder ahaliden, dedi...
Onun için de halktan uzak kalsın
Diye yaptırmış bu köşkü...
Ya bu köşke bağlanacak tutulup nakışlarına,
Ya kellen uçacak, dedi bana...
ŞİRİN - Duvarların kulağı var, diyen sen değil miydin,
Ferhat Usta?
FERHAT - İn misin, cin misin, peri misin, güzel kız?
Niçin geldin buraya, ayarttın beni işimden?
İnsan ya sanatına tutulur, ya bir güzele...
Seni görünce, korkarım, sanatım elimden gidecek...
ŞİRİN - Korkarım, seni görünce, çoktan gitti
Aklım başımdan...
FERHAT - Neler diyorsun, aklını başına topla,
Güzel kız, Şirin görürse, ikimizi de kovar...
ŞİRİN - Benim sultanım kovmaz,
Anlattığı gibi değildir cadı Mehmene'nin,
Güzeldir, şirindir, benim sultanım Şirin...
FERHAT - Ya senin adın ne, güzel kız?
Gözlerimi kamaştıran yıldız...
ŞİRİN - Şirin...
FERHAT - Şirin mi? Senin adın da mı Şirin?
ŞİRİN - Evet, Ferhat Usta, benim adım da Şirin...
Görüyorsun, Mehmene'nin anlattığı gibi
Olmuyor Şirin'ler...
FERHAT - Yoksa... Yoksa siz... Yoksa Şirin...
Tabii, tabii, ah koca kafa Ferhat,
Anlamadı sizi Şirin Sultan'ım...
Bağışlayın bu cahil kafayı...

ŞİRİN - Sen beni bağışla, Ferhat Usta...
Aniden çıkıp geldim, haber göndermeliydim.
Ama Mehmene'nin bir şey gizlediğini sezdim benden.
Onun için habersiz çıkıp geldim.

FERHAT - Can baş üstüne hoş geldiniz, Sultanım,
Köşke bir ay parçası indi, sandım...

ŞİRİN - Mehmene'nin seni benden niçin
Gizlemek istediğini anladım...
Nakışların bir başka vurdu aklımı,
Bakışların bir başka, Fethat'ım...

FERHAT - En güzel nakışlarımın bile vermediği
Bir duygu doldurdu sözünüz içime.
Artık bütün nakışlar yalnız Şirin'ime...

ŞİRİN - Ah, bir bilsen, nakışların ve bakışların,
Nasıl bir anda zincire vurdu gönlümü...

FERHAT - Şirin'im...

ŞİRİN - Ferhat'ım...

MEHMENE- Bu ne küstahlık, nakkaş?
Seni bunun için mi görevlendirdim?
İki seçeneğin var demiştim,
Seçeneğini sen seçtin...

FERHAT - Sultanım, Şirin Sultan çıktı karşıma üçüncü seçenek,
Usuma ve yüreğime denk...

MEHMENE - Haddini bilmez misin, nakkaş!
Saray nakkaşlığı sunmuştum sana,
Çalışmadı omzunun üstündeki baş,
Boşuna yük oluyor boynuna,

ŞİRİN - Ferhat'ın bir suçu yok...
Bir bakışta vuruldum ona.

MEHMENE- Sana sormadım, bundan sonra
Güzel kuş ömür boyu kafesin bura.

Sana gelince, nakkaş, gel sen
Ölümlerden ölüm beğen!

ŞİRİN - Onu öldürürsen, beni de öldür,
Ya da ben kendim kıyarım canıma.

MEHMENE - Kıyma canına, sana bak altın kafes
Yaptırdım, günlerinin sonuna dek burda al nefes!
Seni de Erzen kalesine kapatacağım, nakkaş,
Tahta çanakta sürülecek önüne günde bir aş...
Ağzını sürdükçe hayvanlar gibi çanağa,
Şirin'e şükranı unutma hayatta kaldıkça...
Kapatın şunu, Erzen kalesine!

(Alkışlar arasında, Mehmene'nin kukla oyunu biter. Şirin, Volkart'ın yanından izlemiştir oyunu. Alkışlar durulurken seslenir.)

ŞİRİN - Sevgili Mehlika, böyle bir günde, sonu güzel olan bir masal gerekmez miydi? Bu güzel galerinin açılışında, her şey güzel olmalıydı, masalın sonu da.

MEHLİKA - Henüz tanımayan konuklarımıza tanıtayım, işte benim güzel Şirin'im de bu... Ama o bir masal güzeli değil, gördüğünüz gibi, benim gerçek güzelim... Şirin, sevgilim, dediğin gibi bu bir masal, gerçek olan sensin, gerçek olan biziz, galerimiz... Bu masal böyle... Masalı değiştirebilir miyiz? Ben bütününü anlatamadım, fazla uzun olmasın diye... Mehmene, Şirin'in karasevdası karşısında, Ferhat'a bir ödev verir... Demirdağ'ı delip, Erzen'e kaynak suyunu ilet, o zaman Şirin'i gerçekten sevdiğine inanırım ve kendi elimle düğününüzü yaparım, der...

ŞİRİN - Ferhat, mutlaka başarmıştır bu sınavı...

MEHLİKA - Başarır, ama eski Ferhat da değildir artık. Bir söylentiye kanıp sonunda kendi kendini öldürür.

VOLKART - Nasıl bir söylenti?

MEHLİKA - Birisi kulağına, Şirin öldü, diye fısıldar. Oysa, bu gerçek değildir.

ŞİRİN - Mehmene olmasın, bu söylentiyi Ferhat'ın kulağına fısıldayan?..

MEHLİKA- Şirin'ciğim bu bir masal, sonu hüzünlü de olsa, güzel bir masal... İsteyen elbette kıssadan hisse çıkarabilir. Evet, kanun ustamız nerde, müzikçimiz nereye gitti? Masal bitti, müzik devam etsin, haydi çal davulu, usta...

(Konuklar, kanunun ezgileri arasında, birden devinmeye başlar, söyleşirler, tartışırlar, resimleri seyrederler, bir uğultu, bir kıvıltı büyür.)

V. SAHNE

(Açılışa gelen konuklar gitmiştir. Galeride yalnızca Mehlika, Şirin ve Volkart kalmıştır. Görünüm, böyle bir akşamın ardından doğal olarak nasılsa, öyledir. Etrafta boş bardaklar, boş tabaklar, çeşitli çöpler vardır. Böyle bir akşamı düzenleyen insanlardaki iç gerginlik de genelde ardından pörsür. Ancak, özellikle Mehlika hala gergindir içten.)

MEHLİKA - İyi geceler, Volkart, herkes evine!

VOLKART - Toplamaya yardım edeyim.

ŞİRİN - İyi olur, bir çırpıda toplarız el birliğiyle.

MEHLİKA - Gerekmez. Ben toplarım hepsini. Gözüm artık yabancı insan görmek istemiyor.

VOLKART - Peki, madem istemiyorsun, iyi geceler, Mehlika, iyi geceler, Şirin. Yarın görüşmek üzere.

MEHLİKA - Yarın da görmek istemiyorum seni, öbür gün de. İşbirliğimiz buraya kadar... *(Alçak sesle, kendi kendine.)* Gözün görmediğine gönül katlanır.

ŞİRİN - Ama Mehlika...

MEHLİKA - Sen Karışma!

ŞİRİN - O zaman biz buluşuruz yarın, Volkart. Telefonlaşalım...

(Volkart, üzgün, süklüm püklüm çıkar. Şirin, onu kapının dışına kadar uğurlar. Mehlika ortalığı öfkeli öfkeli toplamaya

başlar. Şirin geri döner, yardıma koyulur. Bir süre sıkıntı halinde bir sessizlik vardır aralarında.)

MEHLİKA - Onunla görüşmeni istemiyorum bir daha. Telefonla da...

ŞİRİN - Ama Mehlika...

MEHLİKA - Aması maması yok... Genç kız dediğin birazcık ağırbaşlı olur. Bugün galeriyi açtık, yoksa senin onunla nişanını mı yaptık, bilmiyorum. Seni izledikçe, ikincisi daha doğru geliyor bana.

ŞİRİN - Volkart'tan hoşlanıyorum, Mehlika... Belki sana çok hızlı gelecek, ama istersen, Volkart'ı seviyorum, diye de düşünebilirsin.

MEHLİKA - Düşünebilirmişim... Düşümde görsem, inanmazdım... Yarım saat alışverişe gittim, görür görmez üstüne atlamışsın adamın... Hızlıymış... Hızlı da laf mı?

ŞİRİN - Mehlika, ben artık çocuk değilim. Ne istediğimi, ne yaptığımı biliyorum.

MEHLİKA - Ama unutma ki, ben de kadınım. Çocuk olmadığın için, beni daha çok anlayacağını sanıyorum.

ŞİRİN - Bugün bir tuhafsın, nen var, Allahını seversen? Benimle lütfen açık konuş. Ben sana olduğu gibi söylüyorum her şeyi. Volkart'tan hoşlanıyorum. Bunu dünyanın en kötü suçu yapıyorsun.

MEHLİKA - Anlasana sen de biraz beni. Benim duygularımı biraz anlamaya çalış.

ŞİRİN - Volkart'a duyduklarını mı?

MEHLİKA - Beni kendinle karşılaştıramazsın. Sen küçükken, sana en ufak bir zarar gelmesin diye kendim için dünyanın en iyi erkeği de olsa, herkese hayır dedim.

(Duralar. Düşünür. kendini ele vermeyecek bir gerekçe arar. Yumuşak bir sesle anneyi oynar.)

Beni yanlış anlama. Söylemek zor geliyor. Çünkü anlatabilecek miyim, kuşkuluyum. Sen burada büyüdün, buranın ölçüleriyle. Onun için sana bu duygularımı hiç açmadım. Ama

ben burada yetişmedim. Ben buraya yetişmiş insan olarak geldim. Duygu ve düşünce dünyası biçimlenmiş, değer ölçüleri belirlenmiş bir insan olarak geldim. Dıştan her şeye uyum sağlamış görünsem de belki bir çok konuda gerçekten sağlamış olsam da, kızım olarak senin için de kendi duygu ve düşüncelerimin, buraya gelirken, birlikte getirdiğim değer ölçülerimin sınırlarından dışarıya çıkamıyorum.

ŞİRİN - Mehlika, senin gizlediğin başka duyguların var. Söylemek istemediğin düşüncelerin. Dilinin altındaki baklayı çıkar! Gizli saklıyı nasıl anlayayım? Ben bilici değilim ki.

MEHLİKA Söz ver bana... Onu bir daha görmeyeceksin. Onunla uzaktan da olsa, bir daha ilgilenmeyeceksin.

ŞİRİN - Mehlika!? Mehlika, yoksa sen mi?...

(Şirin'in sözü ağzında kalır. Galerinin dışında üç kişi belirmiştir. Bu üç kişi önce bir süre galerinin camekanından içeriyi gözetler. Sonra kapıyı açıp içeriye girerler. Kapıyla birlikte Şirin sözünü yarıda kesmek zorunda kalır. İçeriye girenler üç dazlaktır. Görünümleriyle, ellerindeki sopa ve zincirlerle, zoraki sırıtkanlıklarıyla ürküntü verirler. Girince, huzursuz bir deviniklikle bir yandan duvarlarda asılı resimlere bakıyormuş gibi yaparlar, bir yandan da, avına saldırmak isteyen vahşi hayvanlar gibi Mehlika ile Şirin'in etrafında dolanırlar. Kadınlar, bu ürkünç görünümlü çağrısız konuklardan korkuya kapılmışlardır, özellikle Mehlika.)

MEHLİKA - *(Şirin'e fısıldar.)* Sen arka odaya git ve kapıyı kilitle.

ŞİRİN - Seni yalnız bırakamam.

1. DAZLAK - Dışarda TÜRK RESİM SERGİSİ yazıyor.

2. DAZLAK - Biz resmi severiz, sanat dostuyuz...

3. DAZLAK - *(Sırıtkan.)* Ve Türk dostuyuz.

1. DAZLAK - Türklere bayılırız, karakafalara...

MEHLİKA - Özür dilerim, ama galeri kapalı. Yarın açılınca, gelebilirsiniz.

2. DAZLAK - Hiç kapalıya benzemiyor...

3. DAZLAK - Kapı açık, ışıklar yanıyor, içerde insanlar var...

ŞİRİN - Bu akşam açılış vardı. Biraz önce son konuk da gitti. Biz de kapatıyorduk...

(Şirin telefona yaklaşır, çevirmek ister, ama dazlaklardan biri sertçe elinden alır telefonu ve asılıp kablosunu koparır. Mehlika, koşup Şirin'i korumak için kendini Şirin'e siper eder.

MEHLİKA - Ne istiyorsunuz, siz... Dışarı çıkın, galeri kapalı, dedik...

1. DAZLAK - Duydun mu, dışarı çıkın, diyor...

2. DAZLAK - Burayı sarmısakistan sanıyor galiba...

3. DAZLAK - Biz de resim alacağız.

DAZLAKLAR - *(Ellerindeki sopa ve zincirlerle duvarlardaki resimleri kırıp dökerek.)* Bunu, bunu, bunu, bunu, bunu, bunu... Hepsini alıyoruz.

ŞİRİN - İmdat, Polis!.. Yetişin!..

(Diye bağırarak kapıya doğru atar kendisini, ama dazlaklar önünü keserek, Şirin'i gerisin geriye yere savururlar. Mehlika, Şirin'in üzerine kapanır.)

MEHLİKA - Şirin... Şirin... Bir şey oldu mu?.. *(Yırtıcı bir hayvan gibi ayağa fırlayarak.)* Defolup gitmezseniz, ananızdan doğduğunuza pişman ederim sizi, soysuzlar...

1. DAZLAK - Ben gönüllü olarak anadan doğduğuma pişman olmak istiyorum.

2. DAZLAK - Bütün resimleri aldık.

3. DAZLAK - Adı neydi buranın GALERİ SEVGİ, yazıyordu kapısında. Sevişme evi...

2. DAZLAK - Buyrun, siz ikiniz işinizi görün, ben ışıkları kapatıyorum...

(Galerinin ışıklarını söndürürken, diğer iki dazlak da Mehlika ile Şirin'in üzerine azgınca çullanırlar. Karanlıkta çığlıklar, boğuşmalar ve sesler işitilir... Kadınlar, yetişin, imdat, polis, diye bağırırlar. Dazlakların ise şu sözleri işitilir:)

Ne direniyorsunuz, ulan orospular...

Sevişme evi diye kapıya yazmışsınız...

Ucu kesik istiyorlar...
Yahudilerinki gibi...
Türklerin de öyle...
Onlar da Yahudi zaten...
Bizimki hakiki Alman...
Hiç eksiği, kesiği yok...
Tadını bir aldınız mı, tamam...
Sarmısak düşmanları...
Baş örtülüler...
Sülük gibi yerleştiniz Almanya'ya...
Sevişme evi bile açtınız...
Bir bu eksikti...
Bu size bir ders...
Kalmakta direnirseniz...
Daha neler yapacağız size...
Neler...

VI. SAHNE

(Volkart, elinde gazete koşarak galeriye gelmiştir. Mehlika, bazı yerleri sarılı, iş giysisiyle harabe haline gelmiş olan galeriyi toplamaya, düzenlemeye çalışır.)

VOLKART - Gazeteden öğrendim, Mehlika. Çok üzgünüm, geçmiş olsun. İyisin değil mi?

MEHLİKA - Ne istiyorsun!?

VOLKART - Korkunç... İnsanlıkdışı bunlar... Barbarlar. Utanıyorum onlardan... Şirin nerde?

MEHLİKA - Bizi rahat bırak!

VOLKART - Bana Şirin'den söz et!

MEHLİKA - Şirin yok, Şirin'i öldürdünüz... Şirin yok.

VOLKART - Şirin'e bir şey olmadı, değil mi? Beni başından savmak için öyle söylüyorsun, değil mi? Gazetede, "Dazlak-

larla boğuşan anne kız iki Türk kadını, hafif yaralarla kurtuldu", diye yazıyor.

MEHLİKA - Ne soruyorsun öyleyse? Şimdi çek git, bizi rahat bırak!

VOLKART - Hayır sizi şimdi yalnız bırakamam.

MEHLİKA - İstemiyorum, diyorum. Anlamıyor musun?

VOLKART - Anlıyorum, Mehlika... Ama burayı ben yaptım, benim onarmam gerekir. Yardım olarak alma, yaptığım işin garantisi olarak onarmam gerekiyor.

MEHLİKA - Ben kendim yaparım. Yeter ki, sen gözüme görünme! *(Kendi kendine.)* Diren, Mehlika, diren... İkisi arasında tutuşan kıvılcım seni yakacak. Oysa, senin yüreğine de bir kıvılcım attı bu. *(Volkart'a.)* Seni görmektense, dünyanın bütün işlerini yapmayı yeğlerim...

VOLKART - Bu kadar inatçı olduğunu tahmin etmezdim. Bunun nedenini düşününce, daha da çok şaşıyorum sana. Şirin senin kızın, onu seviyorum, bunu niçin engellemek istediğini anlamıyorum. Anlamak da istemiyorum. Çünkü, Şirinle tanışıncaya dek bana böyle değildin.

MEHLİKA - Beni üzmek, yaralamak mı amacın? Seni Şirin'den uzak tutmak istiyorum, anlamıyor musun?

VOLKART - Haklıymışım... Sana acıyorum ve senin adına çok üzülüyorum. Seni çağdaş bir kadın olarak tanıyıp takdir etmiştim. Sanatçı kişiliğe yaraşmıyor bu.

MEHLİKA - Artık fazla ileriye gidiyorsun. Şirin de seninle bir daha görüşmek istemiyor.

VOLKART - Buna inanmıyorum. Bunu bana kendisi söylesin.

MEHLİKA - Kendisi söyleyemez, hastanede.

VOLKART - Hastanede mi? Hangi hastanede?

MEHLİKA - Yeter artık, çek git şurdan! Bir daha da görünme! İstemiyorum, istemiyoruz, Şirin de istemiyor! Ne yaptığınızı görmüyor musun? Utanmıyor musun, hâlâ buraya gelmeye?

VOLKART - Benim bu olanlarla ilgim ne?

MEHLİKA - Alışkınsınız zaten, görmedim, bilmiyorum, bana ne demeye... Senin yurttaşların bunlar, anlıyor musun? Hepiniz suçlusunuz...

VOLKART - Öfkeni anlıyorum, Mehlika... Ama öfkeyle yaklaşılacak olay değil bunlar. Ve Şirin'in beni görmek istemediğine inanmıyorum. İnanmıyorum. Onu bulacağım... Bulunca ya kadar arayacağım... (*Volkart gider.*)

VII. SAHNE

(Volkart, poliste Şirin'in yerini öğrenmek ister.)

VOLKART - Afedersiniz, bir şey öğrenmek istiyorum da.

POLİS MEMURU - Polis... Arkadaşın ve yardımcın... Buyrun...

VOLKART - Galeri Sevgi'ye yapılan saldırıyı biliyorsunuz...

POLİS MEMURU - *(Ciddileşir.)* Evet, bir şey mi biliyorsunuz?

VOLKART - Hayır, sizden bir şey öğrenmek istiyorum.

POLİS MEMURU - Dazlakların işi... Alıştık artık. Ama ilk kez bir galeriye saldırıyorlar. Yani böyle bir yere... Daha önce hep ya bakkala, ya elbise tamircisine, daha çok da yabancıların oturdukları evlere, yurtlara... Yapabileceğimiz bir şey yok. Kişi tanımlamaları hep birbirinin aynı... Bu dazlaklar hep birbirilerine benziyorlar. Saçları, başları... Sanmıyorum, failleri bulabileceğimizi!...

VOLKART - Evet, haklısınız, hepsinin üst başları, görünümleri bir. Çeteler halinde dolaşıyorlar. Birbirinden ayırt etmek olanağı yok.

POLİS MEMURU - Almansınız, değil mi?

VOLKART - Evet.

POLİS MEMURU - Bakın, ben bu gençleri anlayabiliyorum üstelik. Hani işin içinde yaralama, kundaklama gibi suçlar olmasa, ben bile destekleyeceğim bu gençleri...

VOLKART - Evet, yaralama, kundaklama, Galeri Sevgi'yi harabeye döndürmüşler...

POLİS MEMURU Tabii suçluyu aramak bizim görevimiz. Devletten bunun için aylık alıyoruz. Yasaları korumak ve uygulamak için. Ama sanmıyorum, ele geçirebileceğimizi. Bu gençler de aptal değiller. Biraz da suç bizde, büyüklerde, öyle değil mi? Siz de öyle düşünmüyor musunuz? Doldurmuşuz ülkeye milyonlarca yabancıyı, bu gençlere ne iş var, ne eğitim... Bence bu sorunun bir tek çözüm yolu var: O da yabancıların çekip gitmeleri. Sığınmacılara sınırları kapatmalıyız. Zaten yüzde doksan beşi ekonomik mülteci. Yabancılarla bu Alman gençleri ters kutuplu mıknatıs gibiler. Birbirlerini çekiyorlar, ama öyle bir şiddetli ki, birleşme değil, korkunç bir çarpışma doğuyor. Bence bu gençlere fazla suç yükleyemeyiz. Burada huzur bulmayan yabancıları da zaten zorla tutan yok. Beğenmeyen çekip gidebilir. Herkes kendi ülkesine... En sağlıklısı da bu zaten. Hem kültürümüz soysuzlaşmaz, hem de -aslında acıyorum tabii yabancılara-, onlar kendi köklerinden kopmazlar. Ne de olsa onlar da insanlar... Evet, evet, öyle düşünüyorum, onlar da nihayet insan, değil mi? Ama insan kendi toprağında insandır, bana sorarsanız.

VOLKART - Siz de Almansınız, değil mi?

POLİS MEMURU - Ne demek istiyorsunuz?

VOLKART - Siz bana sormuştunuz da.

POLİS MEMURU - Biz sorarız. Sormak bizim görevimiz. Alman olmayan polis memuru olmaz.

VOLKART - Ne iyi, bütün Almanlar polis değiller...

POLİS MEMURU - Hah... Hah... İyisiniz yani, o zaman polisler polisleri mi kovalayacak?.. Kimisi polis, kimisi dazlak derken, kaçanlar, kovalayanlar bir düzen oluşturacaklar. Peki, ama bu samimiyet nerden? Siz ne istiyorsunuz? Kimliğinizi verin bakalım!

VOLKART - Bir şey soracaktım yalnız. Olayda yaralanan bayanlardan biri kliniğe kaldırılmış. Hangi kliniğe kaldırıldı, söyler misiniz... Tanıyorum da kendisini...

POLİS MEMURU - *(Ayağa kalkar.)* Tanıyor musunuz? Niçin hemen söylemiyorsunuz bunu? İşler değişti. Kimliğinizi! *(Volkart verir.)* Nerden tanıyorsunuz? Nesi oluyorsunuz? Ortada adi bir suç var. Yaralama var...

VOLKART - Suç adi değil... Korkunç bir suç var...

POLİS MEMURU - O sizin işiniz değil. İşiniz olmayan şeye burnunuzu sokmayın! Neyin ne olduğunu biz biliriz. Yasaları siz daha mı iyi bileceksiniz? Niçin istiyorsunuz kliniğin adını? Ne yapacaksınız kadına?

VOLKART - Tanıdığım, dedim. Ziyaret edeceğim.

POLİS MEMURU - Bunu herkes söyleyebilir. Nerden bileceğiz? Ya dazlaklardansanız? Ya kadına bir kötülük yapmayı kuruyorsanız? Sizi iyice sorgulamak zorundayım.

VOLKART - *(Parmaklarıyla başını, saçlarını sıvazlayarak..)* Benziyor muyum? Dazlağa benziyor muyum?

POLİS MEMURU - Kafanın dışı değil, içi önemli... Nerden bileceksin, herkesin kafasının içinde neler dönüyor? Kafanın içini bilsek, bütün suçluları daha suçu tasarlarken yakalardık. Nerden bileceğiz, yabancı düşmanı olmadığınızı, kadına bir şey yapmak istemediğinizi?

VOLKART - Çok haklısınız... Kafanın dışı değil, içi önemli... Nerden bileceksiniz, kadına ne yapacağımı?

POLİS MEMURU - Evet, nerden bileceğiz?

VOLKART - Tabii, yapılan yapılmış, onu unutmak gerek... Yapanlar da zaten zavallı gençler... Onları bırakıp bundan sonra kim ne yapacak, yani ben ne yapacağım ona bakmalı, değil mi ya...

POLİS MEMURU - *(Kimliği geri verir.)* Haddinizi aşmayın bakalım... Benim de kafamı kızdırmayın... Alın kimliğinizi, gidin... Yoksa, sizi zanlı diye tutup iyice bir sorgularım...

VOLKART - Aslında haklısınız... Buna ben layığım... Kimseyi inandıramıyorum... İnandırıcı olmayan birinin sevgiye hakkı olur mu? Sevgi bir yana, yaşama gerekçesi nedir? Yok, yok...

İkna edebilmek için, bu toplumda dazlaklar gibi olmak gerekiyor galiba. Özür dilerim, fazla ileriye gittim... Rahatsız ettim, kusura bakmayın...

(Volkart ayrılır.)

VIII. SAHNE

(Şirin, sargılar içinde hastanede yatmaktadır. Volkart girer, heyecanlıdır. Şirin, Volkart'ı görünce, acılarına karşın, gözlerinin içi güler. Gülümsemesinde içten duyduğu acı harelenir. Volkart, Şirin'in gülümsemesinden aldığı cesaretle ürkerek yatağa yaklaşır. Şirin, ona hafifçe elini uzatır. Bunun üzerine, Volkart ürkekliğini atar. Yatağın kenarında Şirin'in elini tutar. Şirin'in hali karşısında büyük bir üzüntü duyar.

VOLKART - Sana bunu yapanlar insan olamazlar.

ŞİRİN - Volkart... Sen yanımdasın...

VOLKART - Yurttaşım olacak bu insanlıkdışı yaratıklar için senden özür diliyorum, Şirin. Biliyorum, özür dilemekle kapanacak bir yara değil... Çok üzülüyorum.

ŞİRİN - Düşümde gördüm seni... Volkart gelecek mi, diye düşünüyordum...

VOLKART - Bütün kent kazan oldu ben kepçe. Mehlika söylemedi nerede olduğunu, istemedi sana gelmemi...

ŞİRİN - Mehlika'yı bağışla... Ona da çok kötülük ettiler.

VOLKART - Polis, nerdeyse beni tutuklayacaktı, ne istiyorsun o kadından diye... Sana bir kötülük yapabileceğimi ileri sürdü... Ama o polisi hiç düşünmek istemiyorum.

ŞİRİN - Düş gibi... Geldin ya... İyileştiğimi duyumsuyorum içten içe... Kapanmaya, kabuk bağlamaya başlayan bir yaranın yarattığı tatlı, ince bir sızı vardır ya... Hani kapanmaya başlayan bir yara tatlı tatlı kaşınır ya...

VOLKART - Hastane hastane koştum... Buluncaya dek... Bir dal çiçek bile getiremedim... Başım öyle esrikti... Tek düşünebildiğim seni aramak, seni bulmaktı...

ŞİRİN - Sen geldin ya. İçime bahar geldi.

VOLKART - Bahar sensin, Şirin... Yaşamımda senin kadar güzel bahar görmedim... Kim kıyabilir sana... Nasıl bir yaratık olmak gerekir, sana kıymak için... Sana bunu yapmak için...

ŞİRİN - Artık çok çabuk iyileşeceğim... Seni gördüm ya... Sevgidir, kinin, düşmanlığın açtığı yaraya tek merhem...

VOLKART - Şirin'im... Baharım... Çocuklarımız çok daha güzel, sevgi dolu bir dünyada yaşayacaklar.

ŞİRİN - *(Buruk gülümser.)* Benim çocuğum olmayacak...

VOLKART - Niçin?

ŞİRİN - Böyle bir dünyaya çocuk getirmek istemem. Suyu, havası zehirli, açlık ve kıyım, tüm sevgisizliklerin kol gezdiği bir dünyaya getirmek istemem çocuğumu...

(Volkart, Şirin'in elini avuçlarına alır, kendi yüzünü, Şirin'in sarılı yüzüne sevgiyle sürer. Tam bu sırada Mehlika içeriye girer. Durumu görünce bir hışma döner.)

MEHLİKA - Ne arıyorsun sen burada? Kim izin verdi sana buraya girmek için?

VOLKART - Bana söylediğin doğru değil, Mehlika... Şirin'in beni istemediği, doğru değil.

MEHLİKA - Aslında Şirin'i sevmediğini kanıtlamış oldun, bu yaptığınla...

VOLKART - Senin mantığını anlamıyorum, Mehlika,

ŞİRİN - *(Bitkin.)* Mehlika.

MEHLİKA - İşine gelmeyince, anlamazsın.. Kızın halini görmüyorsun, değil mi? Sevsen, bu kadar bitkin, hasta kızı, konuşup konuşturarak yorar mısın?... Kıza kastettiğin, onu öldürmek isteğin besbelli... Dazlaklarınızın yapamadığını sen yapmak istiyorsun, değil mi? Onların yarım bıraktıklarını sen tamamlamak istiyorsun...

VOLKART - Sen çılgınsın, Mehlika... Ne dediğini bilmiyorsun.

ŞİRİN - *(İnler gibi.)* Mehlika, lütfen...

MEHLİKA - Kızı öldürmeye kastettin sen... Görmüyor gibi yapıyor ve benimle onun yanında böyle atışıyor. Derhal çek git ve bir daha da buraya uğrama..

(Volkart'ı odadan dışarıya itekler, çeker bunları söylerken ve gürültü üzerine hemşire gelir.)

HEMŞİRE - N'oluyor burda? Ne yapıyorsunuz, durun bakayım... Gürültü etmeyin... Burda ağır hasta var...

MEHLİKA Evet, hemşire hanım, nasıl girmişse girmiş bu adam, kızıma kötülük ediyor. Nasıl girebilir bir yabancı benim kızımın yanına. Hem de şu haline bakın kızın...

HEMŞİRE - Hastayı yormayın... Heyecan iyi gelmez... Lütfen, artık ikiniz de hastanın odasından çıkın...

MEHLİKA - Kızımın yanına benden başka kimsenin bırakılmasını istemiyorum, anlıyor musunuz, hemşire hanım... Hele bu adamın kesinlikle girmesini istemiyorum... Kızıma bir şey olursa, sizi sorumlu kılarım... Bunu bilesiniz...

ŞİRİN - Mehlika, yeter, lütfen...

HEMŞİRE - Gelin, bunu dışarda konuşalım... Hastayı çok yordunuz... Burada daha fazla duramazsınız... Ne istiyorsanız, dışarda anlatın... Yönetime söyleyin...

MEHLİKA - Hemen geliyorum, Şirinciğim...

(Çıkarlar.)

VOLKART - Bana karşı niçin birdenbire değiştin, bunu anlayamıyorum.

MEHLİKA - Anlaman mı gerekir?

VOLKART - Belki o zaman sana hak verir, huzur bulurum.

MEHLİKA - Siz Almanlar mantıktan başka bir şeyden anlamaz mısınız? Belki mantıkla anlatılacak ve anlaşılacak bir şey değil...

VOLKART - Senin duygularını inciten ne yaptım?

MEHLİKA - *(Duralar. İçten vurulmuştur.)* Sen benim duygularıma bir kuruşluk önem verdin mi? Bütün olanlardan sonra, kimseyle görüşmek istemiyorum. Hele dazlakların vahşetinden sonra, onlardan bir kişiyle...

VOLKART - Ben onlardan biri değilim ki... Benim dazlaklarla ne ilişkim var? Tam tersine, onlara karşıyım ben.

MEHLİKA - Onlar da senin vatandaşın ve bize düşman...

VOLKART Doğru değil bu, Mehlika... Sen de biliyorsun, doğru değil. Sen beni nedensiz yere başından savmak istiyorsun...

MEHLİKA - Nedensiz sözüyle kendini ele veriyorsun. Çekip gitmemekte inat ediyorsun.

VOLKART - Aklıma yatan bir neden olmadan gitmem.

MEHLİKA - Dedim ya, her işiniz akılla mantıkla... İnsanı salt akıl ve mantık sanıyorsunuz. Biz değiliz işte.

VOLKART - Bu söylediklerine sen de inanmıyorsun.

MEHLİKA - Asıl sen beni anlamak istemiyorsun.

VOLKART - Söylediğine inansan, bir gün bile kalamazsın burada. Galerini herhalde burdaki kendi yurttaşların için açmadın.

MEHLİKA - Tamam işte, beni kovuyorsun bu ülkeden. Bütün ömrümü verdiğim bu ülkeden git diyorsun bana. Belliydi zaten. Ne farkın var senin dazlaklardan? Evet, belki de çekip gitmek en iyisi...

VOLKART - Açılışta bir kültür köprüsü kurmak istediğini kendin söyledin. Doğrusu ve gerçeği de bu zaten... Galerin ancak Almanlara yönelik açılırsa, bir anlam taşır. Bütün Almanlara dazlak gözüyle bakarak yaşayabilir misin burada? Bütün Almanlar birer mantık makinası olsalar, onlarla birarada olabilir misin, burada yaşayabilir misin? Ben yaşayamam. Dediklerinin yarısı doğru olsa, ben bu ülkede yaşayamam, başka bir ülkeye geçerim. Ama bu dazlaklar, bir avuç kendini ve haddini bilmez genç. Her ülkede var böyleleri. Almanlar, başka insanlardan değişik değiller... Onlar da sevebilir, özlem duyar, hüzünlenir, acı çekerler; mutlu olur, sevinebilirler... Bilmiyorsan henüz, bunu göstermeme fırsat vermelisin.

MEHLİKA - Tamam tamam... Göstermesine fırsat vermeliymişim... Ne kadar güzel gösterdin ya... Verdiğim fırsatı nasıl da teptin, kadın duygularımı nasıl örseledin. Bunun bile ayırdında değilsin.

VOLKART - Şirin'i sevdiğim için mi?

MEHLİKA - Diyelim, Şirin olmasaydı, ya da diyelim, Şirin bir başkasına bağlı olsaydı, beni sevebilir miydin?

VOLKART - Mehlika, sen benim için dünyanın en güzel arkadaşı olabilirsin. Şirin senin canın. Şirin'in yanında beni de kabul et. Mutluluğum senin elinde...

MEHLİKA - Ben kafasız da, kendimi sana teslim edecektim.

VOLKART - Üçümüz ne kadar mutlu olacağız.

MEHLİKA - Sacayağı ha? Sana güle güle, hoşça kal...

VOLKART - *(Şaşkın, kadehini kaldırmaya çalışır, eli ve dili dolanır.)* Anlamadım?..Mehlika?

MEHLİKA - *(Yudumlamadan kadehi bırakır.)* Siz hep böyle bencil mi olursunuz? Hep kendinizin anlaşılmasını mı beklersiniz karşınızdakinden? Onu da biraz olsun anlamaya çaba göstermez misiniz? Yolun açık olsun! Öyle açık olsun ki, benim dar dünyama bir daha düşmesin! Ama hiç düşmesin! Uzaktan da olsa hiç düşmesin! Bir kerecik de sen karşındaki insanı anlamaya çalış olmaz mı?

VOLKART - Ama Şirin.

MEHLİKA - Şirin yok! Şirin'i unut! Aslında Şirin hiç olmadı... Anlaşıldı mı? Onun başından Volkart diye bir kavak yeli esti, yitti...

VOLKART Hayır, Şirin... Şirin yoksa, ben de yokum... Bizi artık bir tek ölüm ayırır. Anlıyor musun, ölüm bile bana Şirin'i unutturamaz...

MEHLİKA - Ama hâlâ kalkıp gitmiyorsun... Git ve bit! Bizim dünyamızdan çık ve yit!

Sahne kararır

IX. SAHNE

(Galerinin önünde bir sokak müzikçisi müzik yapmaktadır. Gelip geçenlerden arada bir para atan olur. Bir süre sonra Volkart, evsiz barksız bir şehir serserisi (clorchard) kılığında -kılıksızlığında- ve elinde bir şarap şişesi gelir, sokak müzikçisinin yanında karargâh kurar. Bir süre sonra onu gören bir başka serseri, daha sonra biri daha gelir ve galerinin önünde kümeleşirler. Ellerinde şişeleri vardır. Sokak müzikçisi onlara aldırmaz... Serserilerden bazen biri, bazen diğeri sokak müzikçisinin ezgisiyle kollarını açıp danseder gibi sağa sola yaylanır.)

1. SERSERİ - Kim bu?
2. SERSERİ - Bilmem... Kendine sorsana...
1. SERSERİ. Hmm, sorayım... Kimsin sen?

VOLKART - *(Elini uzatır kendisini tanıtmak için, berikiler bunun üzerine birbirlerine bakarlar. Volkart havada kalan elini yavaşça çeker.)* Volkart, memnun oldum... Adım Volkart...

1. SERSERİ - Bu tam ordünaryüs... Bu seni seçti... Hah... hah... hah...
2. SERSERİ- Maşuksun galiba...

VOLKART - Özür dilerim, anlamadım...

1. SERSERİ - Gıcır yani... Gıcır olan, aşık olur, maşuk da... İstifine bakılırsa, ikisi birden...

VOLKART - Yeniyim...

2. SERSERİ - Burda mı?

VOLKART - Yok, burda değil, buralıyım da, yani, nasıl diyeyim?... Yani, hani seviyorum...

SERSERİLER - *(Gülmekten katılırlar...)* Acayip iyi dedi ha.

2. SERSERİ - Harbi olan, bizimki meslek değil mi? Herkesinki meslek, bizimki köstek mi? Valla iyi dedin...
1. SERSERİ - Desene, sevgi de meslek oldu bu köpoğlusu dünyada.

VOLKART - Gösteri yapıyorum da...

2. SERSERİ - Gösteri mi?

VOLKART - Yani protesto... *(Galeriden içeriyi işaret eder.)* Seviyorum, arkadaşlar... Sırılsıklam aşık oldum...

1. SERSERİ - Abayı yakmış... Temelli kesik...

VOLKART - *(Galeriyi gösterir.)* Şurda bir kız. Dünya bir yana, o bir yana...

2. SERSERİ - Havalanıyorsun yani burada.

VOLKART - Görür görmez vuruldum. Ya o kız, ya ölüm...

1. SERSERİ - Bıldırcın ha? .. Şipşakladım...

2. SERSERİ - Tak fişi, bitir işi...

1. SERSERİ - Durum vaziyeti ne?

VOLKART - Kız iyi... O da beni seviyor, ama anası... Kızı görmemi bile istemiyor... *(Serseriler ellerinde şişe müzikle dans eder, pandomimle şaşkınlıklarını anlatırlar.)* Burada gösteri oturuşu yapmak istiyorum... Ya Şirin, ya ölüm... Seviyorum!

(Galerinin önünde müzikçinin ezgileriyle iki serseri ve Volkart kollarını açarak dans eder gibi dönerler. Onları gören gelip geçenler toplaşır. Galerinin önündeki kalabalığa içerden Mehlika çıkıp gelir. Mehlika, serserileri oradan kovalamak ister.)

MEHLİKA - Lütfen çekilin burdan. Görmüyor musunuz, burası galeri. Önünü kapatmayın...

(Berikiler dans eder gibi dönmeye devam eder ve bir yandan da laflaşırlar.)

2. SERSERİ - Bu mu seninki?

VOLKART - Hayır, bu anası...

2. SERSERİ - Anası mı?

1. SERSERİ - Moruk buysa, sen koruğa bak...

MEHLİKA - Lütfen, dağılın... Müzikçi, sen de çekil buradan... Olay var gibi toplanıyor insanlar...

1. SERSERİ - Matine var, anam avradım... Sevgi üzerine esintiler.

MEHLİKA - Ne bu halin? Utanmıyor musun, bu halde buraya gelmeye? Kim bunlar, ne işleri var burada?

VOLKART - *(Dönüp dans ederken başıyla evet der.)* Hıhı...
MEHLİKA - Topla bunları, götür buradan... Ne kadar ayıp ettiğini görmüyor musun?
VOLKART - Şirin'i görmeden bir yere ayrılmam.
MEHLİKA - Polisi mi çağırmamı istiyorsun?
1. SERSERİ - Öf be ne sevgi...
2. SERSERİ - Ulan bu insanlar ne acayip, sevmiyorlar lan birbirlerini. Ama ben seviyorum seni...
1. SERSERİ - Ben de...
VOLKART - Biz kimseye bir şey yapmıyoruz, polis ne yapsın?
MEHLİKA - Nerde polis, polis yok mu?
1. KİŞİ - Eskiden olsaydı, bu serserileri yaşatmazlardı şehirde...
2. KİŞİ - Gaz odasına mı atardın? Bak ne yazıyor: GALERİ SEVGİ .. Bu galerinin sahibi siz misiniz?
MEHLİKA - Evet, ben yürütüyorum bu galeriyi...
2. KİŞİ - Bu zavallılardan ne istiyorsunuz? Size ne zararları var? Sözde galeri, sözde sanatevi olacak...
1. KİŞİ - Polis görevini bilse, şehri temizler bu serserilerden... Ama hayır, bunlara bir de geceleyecek yer, ceplerine de sosyal yardım verirler... Bizim verdiğimiz vergiyle vatandaşı tedirgin ettirirler... Eskiden mümkün müydü böyle bir şey?
2. KİŞİ - Ağzını açan polis diyor... Bunun adı da özgür toplum... Bu serseriler de olmasa, özgürlüğün ne olduğunu insanlar hepten unutacaklar...
MEHLİKA - Bunu tartışacak yer değil galerinin önü... Lütfen, dağılın... Yoksa gerçekten polisi çağırmak zorunda kalacağım.
2. KİŞİ - Bu insanları polis zoruyla attıran kişi, sanatevi açıp yönetemez...
MEHLİKA - Sanatın serserilerle ne ilişkisi var?
1. KİŞİ - Bunlar şehrin düzenini ve güzelliğini rezil ediyorlar...
2. KİŞİ - Sanki her sanatın kökeninde bir düzensizlik, bir kaos, bir anarşik durum yokmuş gibi... Yani her sanatın çıkışında bir başıboşluk, evet, bir serserilik yok sanki...

MEHLİKA - Lütfen, dersinizi evinizde verin... Ya da üniversitede...

2. KİŞİ - Tıpkı her gün yeni çehreyle karşımıza çıkan yabancı düşmanlığı gibi... İşte bu da bir düşmanlık... Çünkü insan düşmanlığı...

(Yabancı düşmanlığı sözü karşısında Mehlika irkilir, duralar, sanki dili tutulur...)

MEHLİKA - *(Volkart'a...)* Sen biraz benimle gelir misin?

(İnsanlar birbirleriyle gittikçe heyecanlı biçimde tartışırlarken, Mehlika ile Volkart galeriye girerler. Galerinin içinden önde toplanmış ve tartışan insanların sesleri işitilmez, ama el kol hareketleri, değişen yüz ifadeleri bir sessiz oyun gibi görülür.)

MEHLİKA - Yaptığını beğendin mi? Şunları dağıt, gönder herkesi işine, sonra gel seninle konuşalım, ne istiyorsan...

VOLKART - Ne istediğimi biliyorsun... Ben kimsenin işine karışamam... Polis de değilim...

MEHLİKA - Peki, sana gerçeği söyleyeyim, o zaman sen de benim yakamı bırak, olur mu?

VOLKART - Gerçeğe bağlı...

MEHLİKA - Şirin burda değil...

VOLKART - Nerde?

MEHLİKA - Şirin Almanya'da değil, Türkiye'ye gönderdim onu...

VOLKART - Türkiye'ye mi? Peki ama niçin? Benden uzaklaştırmak için mi? Beni görmesin diye mi?

MEHLİKA - Şimdi yapacak bir şey yok... Ama istiyorsan, döndüğü zaman konuşabilirsin onunla...

VOLKART - Türkiye'de nerede? Bana Şirin'in adresini ver! Gidip bulacağım onu...

MEHLİKA - Yok, veremem. Çünkü... Şirin, Türkiye'de nişanlandı...

VOLKART - Yalan söylüyorsun! Şirin'in nişanlandığına inanmıyorum! Hatta benim yaşadığımı bildikçe, Türkiye'ye gittiğine de inanmıyorum...

MEHLİKA - Tabii bu memlekette inanma özgürlüğü var... Boşuna umuda kapılma, diye söyledim.

VOLKART - Sen benim bütün ruhumu canavar gibi paraladın... Sözlerinle davranışlarınla, bir tek canımı almadığın kaldı... Ama Şirin'i benden almak istiyorsan, onu da yapmak zorundasın... Canımı almadan Şirin'i alamazsın benden!...

MEHLİKA - Ya senin bana ettiklerin? Neden biraz olsun beni de anlamayı denemiyorsun!? Neden hep analardan beklenir oldu fedakârlık? Benim içimdeki fırtınaların ayırdında mısın? Kadınlığının en güzel yıllarını erkeksiz geçirerek, hayatını kızına adamanın ne olduğunu bilebilir misin? Kadınlığımın nasıl paramparça olduğunu anlayabilir misin? Anlayabilir misin, sabahlara kadar boş, bomboş kalan karanlıklarımı?

VOLKART - Ama sadece bir yemek yemiştik, Mehlika!

MEHLİKA - Tam yakalamışken ışığı... Tüm karanlıklarımı aydınlığa çıkaracakken... Ama senin anlaman olası değil... Bir yemekmiş!...

VOLKART - Anne değil misin sen?

MEHLİKA - *(Kendi kendine.)* Kadınlığı horlanmış bir anne... *(Sonra anne rolüne dönerek kesin bir dille Volkart'a)* Kızını çok seven, onun geleceğini düşünen bir anneyim... Kızının mutluluğunu, kızının geleceğini ressam bozuntusu çıplak bir boyacıya kurban etmek istemeyen bir anne... Üstelik, geleneği benim geleneğim, görgüsü benim görgüm, değerleri benim değerlerim olmayan bir yabancıya... Haklısın, bir yemekle olacak iş değil.

VOLKART - Aklımı iyice altüst ettin... Şirin'in nerde olduğunu söyle, gideceğim... Onları da dağıtacağım... *(Dışarda sessiz oyun gibi gittikçe daha heyecanlı biçimde el kol hareketleriyle tartışan kalabalığı işaret eder.)*

MEHLİKA - Anlaşıldı, senden kultulmanın olanağı yok. Ama bir koşulum var...

VOLKART- *(Yüzü sevinç ve şaşkınlıktan çarpılmıştır.)* Ne istersen yaparım, yeter ki, Şirin'i göreyim. Şirin için canımı veririm.

MEHLİKA - Can vermek kolay benim koşulum yanında...

VOLKART - Sevgimin aşamayacağı engel yoktur.

MEHLİKA *(Kendi kendine.)* Ya ben niçin aşamıyorum için için erirken?.. *(Volkart'a)* Madem Şirin'i bunca çok seviyorsun, Şirin için ölmeye bile varsın, bu sevgi için her şeyi yaparım diyorsun, öyleyse bir tek şey istiyorum senden...

VOLKART - *(Sabırsız...)* Evet, evet...

MEHLİKA - Bana olanlara boşver, galeriyi de unut!... Ama Şirin'in başına gelenleri gördün. Bu ne bir rastlantı ve ayrıntı, ne de bir istisna... Şirin'in başına gelenler, yıllardır başka insanların da başına geliyor... Yabancı denilen insanların... İnsanlara yabancı deyip, evlerine, dükkânlarına saldırıyorlar, onları kundaklıyorlar, sokakta, lokalde çocuklara, kadınlara, gençlere saldırıyorlar, onları acımasızca dövüyorlar, yaralıyorlar, hatta öldürüyorlar.

VOLKART - Oluyor, ne yazık...

MEHLİKA - Peki, nedir bu?

VOLKART Irkçı bir azınlık var, ne yazık... Ama çok ufak bir azınlık... Çok ufak bir azınlık yabancı düşmanı bu ülkede...

MEHLİKA - Yabancı dediğin?...

VOLKART - Alman olmayanlar... Türkler, İtalyanlar, Yugoslavlar, Polonyalılar, Romenler...

MEHLİKA - Politik sığınmacılar vesaire vesaire... Onlar insan değiller mi?

VOLKART - Haklısın... İşte ufak bir azınlık... Aldatılmış, işsiz, okulsuz bırakılmış bazı gençler...

MEHLİKA - Azınlık, azınlık... Bir tek insan düşmanı, bir tek ırkçı bile fazla... Onların sayılarının az olmasının, dövdükleri, sövdükleri, yaraladıkları, öldürdükleri insanlara bir yararı var mı? İnsan düşmanlığı olan bir yerde huzur, barış ve güven içinde yaşanır mı?

VOLKART - Her yerde bu gibi densizler oluyor...

MEHLİKA - Beni her yer değil, burası ilgilendiriyor... Çünkü burada genç bir adam, kızımı sevdiğini söylüyor.

VOLKART - Seviyorum, çok seviyorum...

MEHLİKA - İnsan düşmanlığı olan yerde sevgi olur mu?

VOLKART - Ben kendimden sorumluyum...

MEHLİKA - Ya öldürselerdi Şirin'i... Kendinden sorumluymuş... Şirin'in başına gelenlerden sonra, nasıl olur da bir Alman genci Şirin'i seviyorum, diyebilir... Koşulum; Şirin'e bu ülkede bir daha başkalarından gelecek en ufak tehlike ihtimalini ortadan kaldır.

VOLKART - Onu kendi yaşamımla korurum... Ölünceye kadar.

MEHLİKA - En ufak tehlike olasılığını kaldıracaksın... Bu ülkede yabancı düşmanlığını, insan düşmanlığını ortadan kaldıracaksın... Yabancı düşmanlığını bu ülkeden söküp atacaksın... Kökünü kazıyacaksın... O zaman, Şirin'i alabilirsin.

VOLKART - *(Şaşkın...)* Ama nasıl?

MEHLİKA - İşte orası senin bileceğin iş. Nasıl istersen... Tek koşulum bu.

(Volkart donakalır... Galerinin önünde kalabalık hâlâ heyecan içinde el kol hareketleriyle tartışıp durmaktadır...)

Işıklar söner

II. BÖLÜM

I. SAHNE

(Sahne aydınlandığı zaman dazlaklarla, çoğunlukla Türk gençlerinden oluşan Karatekin çetesi karşı karşıya duruyorlar. Bir çeşit döğüş saflaşması oluştururlar. Hava, karşılıklı atılan söz ve sövgülerle, savrulan savsözlerle iyice kızışmıştır. Kavga patladı patlayacak...)

DAZLAKLAR-
Yabancılardan temizlenmiş Almanya!..

KARATEKİNLER-
Herkese yaşama hakkı!...

Almanya Almanlara!...

Almanya, Almanya'da yaşayanlara!..

Türkler Türkiye'ye!

Dazlaklar cehenneme!...

En iyi Türk, gebermiş Türk!

En iyi dazlak, gebermiş dazlak!

Haydi Anadolu'ya deve gütmeye!

Karatekin geliyor, dazlakları ezmeye!...

Haşarat ne yapılır?! Gazlanır!!!

Nazilere ölüm!...

Türk neye yarar? Sabun olur mu?!

Dazlakları temizler!...

Sarımsak sinekleri!...

Domuz dölleri!...

Hurra, hurra Almanya!...

Bırakmayız dazlağa!

Hurra, hurra, geliyoruz!..

Hey, hey, gel de gör!

Kadavralar!...

Hey, hey Karatekinler

(İki taraf zincir, sopa, tekme, yumruk birbirine girer, müthiş bir kavga kopar. Döğüş bütün şiddetiyle sürerken, bir süre sonra, polis arabalarının canavar düdükleri işitilir. Sirenler gittikçe yaklaşır, sonra mavi yanardönerlerin ışığı alanda dönmeye ve gittikçe yoğunlaşmaya başlar. Yanardönerlerin alana ilk düşmeye başlamasıyla iki taraf da kavgayı unutur ve çil yavrusu gibi her biri bir yana dağılır. Yanardönerlerin ışığı bomboş kalan alanda dönüp dururken bir köşede neye uğradığını şaşırmış, süklüm püklüm duran Volkart'ı, ışık geldikçe, gösterir. Bir süre sonra canavar düdükleri uzaklaşmaya başlar. Uzaklaşan sirenlerle birlikte yanardönerlerin ışığı da uzaklaşır ve yok olur. Volkart, ağır adımlarla düşünceli öne doğru gelir.)

VOLKART - Ben bu işi nasıl kabullendim? Nasıl olacak? Şirin'e sevgim, aklımı aldığı için... Şirin'e kavuşmak için. Gördüğüm ilk andan itibaren yaşamın tek adı, tek anlamı var. Şirin... Mutluluğumun tek adı var. Şirin... Mehlika'nın koşulunu, ne yapıp edip, yerine getirmeliyim... İşte bir olay daha... Bu olaylar son bulmalı... Hem de bir an önce. Mehlika'nın koşulunu yerine getirmeliyim... Ama nasıl? İnsan sevgisi, hiç böyle yaman bir sınavdan geçmiş midir? Zamanı yok, mekanı yok, önü yok, ardı yok... İçine daldıkça büyüyen, sonsuz bir umman. Bu gençlerle bitse, haydi bu gençlerle uğraşayım, onları iknaya çalışayım... Bu gençler, ummandaki buzdağının ufacık tepesi... Olayların ardında başkaları var... Irkçı, yeni Nazi, aşırı sağ partiler... Onlarla uğraşabilir miyim? Onları nasıl yok ederim?.. Şu seçim afişlerine, şu propagandalara bak... *SAHTE SIĞINMACILAR DIŞARI!... İŞİMİZİ, EŞİMİZİ ALAN YABANCILAR DIŞARI!... YABANCILAR KENDİ ÜLKELE-*

RİNE! ALMANLAR ALMANYA'DA EVSİZ BARKSIZ, İŞSİZ KALDI... ALMANYA ALMANLARA!... YABANCILAR KENDİ ÜLKELERİNE!... Peki ama ya dünyanın diğer ülkeleri de *ALMANLAR ALMANYA'YA* derse?!.. Almanya'nın nüfusundan çok Alman asıllı, onyıllardır dünyanın hemen hemen her ülkesine yerleşmiş... Amerika, Avustralya, Latin Amerika, Orta Asya... Almanların gidip yerleşmedikleri ülke var mı yeryüzünde? Amerikan nüfusunun üçte biri Alman asıllı deniyor... Ya bütün dünya, Almanlar Almanya'ya, derse... Yalnız partileriyle değil, yabancı düşmanı listelerle de katılıyorlar seçimlere... Seçmenin kafasını karıştıran, duygularını allak bullak eden liste isimleriyle... *YABANCILAR STOP LİSTESİ... YABANCILAR DIŞARI LİSTESİ...*

(Volkart elindeki YABANCI DÜŞMANLIĞINA SON! yazan bir afişi yukarı kaldırır. Boynunda da KİN YERİNE SEVGİ yazılı bir yaftayı asarak yürümeye başlar. Gelip geçenler genelde onunla ilgilenmezler. Tek tük kişi yanından geçerken göz ucuyla bakar, kimisi burun kıvırır, kimisi kendi kendine söylenip gider, kimisi de Volkart'a laf atar.)

1. YAYA - Tımarhaneye...
2. YAYA - Burayı beğenmiyorsan, yabancılarla beraber sen de defol git!...
3. YAYA - Yabancılar dışarı! Defol!

(Bu kişiler sahnenin arkasından dolanarak, şapka, atkı, pardesü, gözlük v.b. değiştirirler, hep başka kişiler olarak yeniden gelirler.)

Senin gibilerden temizlemek lazım bu ülkeyi...

Senin yüzünden biz işsiz kaldık... Yetmiyor mu işimizi elimizden aldığınız?..

Kadınımıza, kızımıza göz diktiniz?..

Kültürümüzü soysuzlaştırdınız...

Kültürsüz ilkeller...

Süreceksin bunları...

Cangıla...
Çöle...
Direnenler toplama kampına...
Bunlar olmasa, işsizlik olmaz...
Bunlar olmasa, hırsızlık olmaz...
Kavga olmaz...
Bıçaklama, öldürme olmaz...
Ama nerde bunlara haddini bildirecek hükümet?...
Eskiden biliyorduk bunlara ne yapılacağını...
Eskiden...
Ah, nerde o günler...
Ekmek bulduklarına şükretmiyorlar...
Bir de hak istiyorlar...
Yüz verince, işte olacağı budur...
Savaştan önce mümkün müydü?...
Böyle bir serserinin şehrin göbeğinde...
Böyle dolaşması...
Gaz odaları duruyor daha...
Bir Yahudi ile bir Türk arasında ne fark var...
Soyununca anlarsın...
Fark olmadığını...

1. POLİS - Ne o, izinsiz gösteri mi?

VOLKART - Caddede yürümek yasak değil herhalde?

1. POLİS - Bu mu yürümek? Boyunca, başında yazılarla... Gösteri yürüyüşü bu. İzin aldın mı?

VOLKART - Bana izin gerekmez... Ben yasaları biliyorum...

1. POLİS - İyi be... Artık yasaları da bunlardan öğreneceğiz... Haydi çek git, yoksa toplumun huzurunu bozmaktan götürürüz seni...

VOLKART - Ben kimsenin huzurunu bozmuyorum...

1. POLİS - Daha nasıl bozacaksın?

VOLKART - Tam tersine, bozanları protesto ediyorum sessizce...

1. POLİS - Kendi ağzınla ele verdin kendini. İzinsiz protesto yok, çekil, yoksa götürürüz...

VOLKART - Siz yabancı düşmanlığına karşı değil misiniz? Yabancı düşmanlığını önlemek sizin göreviniz değil mi?

1. POLİS - Bir de hakaret ediyor... Memura hakaret... Bardağın suyunu taşırdın sen... Haydi yürü bakalım, yürü!...

(Gelip geçenler toplaşırlar bu tartışma sırasında. Polisler, Volkart'ın elinden ve boynundan yazıları alıp, katlar, kıvırırlar ve Volkart'ı koltuklarından tutarak götürürler.)

II. SAHNE

(Şirin'in hastanedeki odası. Oda bomboştur. Yatak düzgündür. Mehlika elinde bir demet çiçekle sevinerek içeriye girer.)

MEHLİKA - Şirin'im, canım... Bugün sevinç günümüz... *(Şirin'in yatağına doğru birkaç adım varınca, birden durur ve donar. Şirin'in olmadığının, odanın boşaltıldığının yeni ayırdına varır. Sonra donması çözülür, sağına soluna bakınır odanın içinde...)* Yok... Şirin yok... Kimse yok burada... Nerede acaba? Herhalde bugün taburcu olacak diye, başka bir yere aldılar. Orada bekliyor beni... Ama nerede?

(Biraz düşünür. Sonra yatağın başındaki zilin düğmesine basar. Hemşireyi çağırır. Odanın içinde heyecanlı, sinirli bir aşağı, bir yukarı gidip gelir. Bir süre sonra hemşire girer.)

MEHLİKA - Ah, hemşire hanım, iyi ki hemen geldiniz... Şirin'i görmeyince, meraklandım. Nerede bekliyor beni?

HEMŞİRE - *(Durur, donuk donuk Mehlika'nın yüzüne bakar. Sonra cebinden katlanmış bir kağıt çıkarır. Mehlika'ya uzatır.)* Bugün bekliyordum sizi. Onun için cebime koydum.

MEHLİKA - *(Merak ve korku içinde kağıdı kapar, eli ayağı dolanarak açar ve okur...)* Yok... Hayır... Olamaz... Ne yaptın Şirin... Şirin'im...

HEMŞİRE - Önceki gün... Sizin ziyaretinizden sonra... O arada... Akşam yemeğini getirdiklerinde... Yokmuş burda... Gitmiş... Kaçmış... Bana da bir mektup bırakmış. Nasıl olsa iyileştim artık, diyor. Bir müddet kimseyi görmek istemiyorum... Kimsenin olmadığı bir yerde dinlenmek... Kendimi dinlemek, kendime gelmek istiyorum, diye yazmış...

MEHLİKA - *(Ağlamaklı, henüz neye uğradığının tam ayırdında değil.)* Bana da bildirmemiş, nereye gittiğini... *(Sayıklar gibi.)* Bütün olanlardan sonra, bir süre birbirimizden ayrı düşünmemiz iyi olur diyor... Senin de, benden uzak kalarak, düşünmen, kendine gelmen iyi olur, diye yazıyor...

HEMŞİRE - Şirin'i çok sevdim... Çok ince bir kız... İnce, akıllı, duygulu, bilgili... Bana gösterdiğin bütün sevgi ve sıcaklık için çok teşekkür ederim... Böyle ayrılmak istemezdim, ama böyle olması gerekiyor... Kusuruma bakma... Beni anlayacağını biliyorum... Böyle diyor bana yazdığı mektupta. Ne güzel yazmış. Gerçekten, bizim zamane kızları, böyle güzel Almanca bile yazamazlar...

MEHLİKA - Ne yapacağım ben şimdi? Nerede arayacağım? Nerede bulacağım onu?

HEMŞİRE - Küçük çocuk değil ki... Çoktan rüştüne ermiş bir kız... Bir bayan... Bırakın kız bir süre istediği yere gitsin, istediğini yapsın... Kişilikleri için gerekli bu. Bazen anneler babalar için acı, ama yetişmiş çocuklar için, hele kız çocukları için çok gerekli bu... Bir de anne, baba, aile eli olmadan, onlardan yardım ummadan dünyaya baksınlar... Sonra kendileri gelirler gene... Daha başka bir ilişki dönemi başlar... Çocuk ilişkisi değil... Eşit, yetişkin insan ilişkisi... Karşılıklı aile sevgisi yanı sıra, yetişen çocuklar için bu eşitlik çok önemli... Kişiliklerinin sağlam olması için...

MEHLİKA *(Kendinden geçmiş gibi dinler.)* Belki haklısınız, hemşire.. Haklısınız elbette... Size ben de çok teşekkür ederim... Bu çiçekleri siz alın... *(Elindeki demeti hemşireye verir.)*

Allaha ısmarladık... *(Mehlika giderken, hemşire ardından bakakalır. Tam kapıdan çıkarken, seslenir...)*

HEMŞİRE - Güle güle... Dediklerimi unutmayın... Üzülmeyin...

III. SAHNE

(Televizyon stüdyosunda açık oturum yayınının son hazırlıkları yapılmaktadır.)

MİLLETVEKİLİ Sizi anlıyorum, ama yabancı düşmanlığı yalnız Almanlara özgü bir şey değil... Avrupa'nın her ülkesinde var... Dünyanın her ülkesinde var. Yalnız bizde olsa, diyeceğim, bizden kaynaklanıyor... Kökünü bulup kurutalım... Çok üzücü bir durum, ama ne yazık olanaksız... Kökünü kurutmak olanaksız... Zaten biliyorsunuz, bunu istismar eden, körükleyen partileri seçmen yeterince cezalandırıyor.

VOLKART - Anayasaya, YABANCI DÜŞMANLIĞI YAPILMAZ, diye bir madde alınırsa, belki yine bitmez olaylar... Dediğiniz gibi, kökü kurumaz, ama benim sorunum çözülebilir... O zaman bu ülkede yabancı düşmanlığı yapmak anayasaya aykırı olur...

MİLLETVEKİLİ - Bu olanaksız... Haydi ben bir girişimde bulunayım, diyelim... Üçte iki çoğunluk, böyle bir anayasa değişikliği için... Yok, yok, bunu hayal bile etmek mümkün değil... Zaten ben size, haddim olmayarak, bu sevdadan vazgeçmenizi öğütleyeceğim. Sevginize saygım büyük... Ama bu işi çok iyi düşünün... Kültürler çok ayrı... Avrupa kültürü ve Asya kültürü... Uyuşamazsınız, mutsuz olursunuz... Arada uçurumlar var... Sevgi sizi şimdi kör etmiş, göremezsiniz... Ama sevgi de zamanla havını yitirir.

VOLKART - Sayın milletvekili, siz sevmek ne demek, bilmiyorsunuz anlaşılan... Bir Türk kızını seviyorum, diyorum... Ama anne kız dazlakların saldırısına uğradılar.

MİLLETVEKİLİ - Herkesin başına bir polis dikemezsiniz ki... Tek tük kötüler ve bu tür olaylar her zaman olur.

VOLKART - Ama meclis hiç olmazsa yabancı düşmanlığını bir yasayla yasaklar.

MİLLETVEKİLİ - Böyle bir yasa tasarısını meclise getirsem, bütün arkadaşlar gülmekten kırılırlar.

VOLKART - Demek, yabancı düşmanlığını yasaklamak gülünç bir şey?..

MİLLETVEKİLİ - Düşünce özgürlüğünü kısıtlamak anayasaya ters düşer...

VOLKART - Yabancı düşmanlığı sizce düşünce özgürlüğü müdür?

MİLLETVEKİLİ - Evet, burada yabancı istemiyoruz, sığınmacı istemiyoruz, diyebilirsiniz... Ama bir yabancıya, bir sığınmacıya karşı şiddet kullanamazsınız... Onların da canı, malı yasalarımızın güvencesindedir.

VOLKART - Yabancı düşmanlığı nasıl bir adi suç gibi görülebilir?

MİLLETVEKİLİ - Bayan Hanke... İyi akşamlar...

(Kucağında bir tomar gazeteyle Bayan Hanke lobiden geçmektedir. Önce milletvekilini işitmez. Milletvekili, Bayan Hanke'ye doğru yürür.)

BAYAN HANKE - İyi akşamlar...

MİLLETVEKİLİ - Bir dakikanızı alabilir miyiz? Bayan Hanke, Federal Hükümetin yabancılar danışmanı. Bay Volkart da benim seçim bölgemden bir yurttaş. Bir Türk kızını seviyor.

BAYAN HANKE - *(Güler.)* Hah tamam... Babası, ağabeysi, yani ailesi buna karşı... Bildim değil mi?

MİLLETVEKİLİ - *(Volkart'a gördün mü nasıl anladı gibilerden yan gözle bakar.)* Bilici gibi bildiniz...

VOLKART - Babası yok, ağabeyi de yok... Ama annesinin bir koşulu var...

MİLLETVEKİLİ - Ha baba, ha anne... Önemli olan kültür farkı...

BAYAN HANKE - Neymiş annesinin koşulu, mutluluğunuz için?

VOLKART - Bu ülkedeki yabancı düşmanlığını kökünden söküp atacaksın, diyor...

MİLLETVEKİLİ - Açıkçası, kız yerine hava alarsın, demiş... Akıllı anneymiş doğrusu...

BAYAN HANKE - Galiba programa geçiyoruz.

SUNUCU - Özür dilerim, başlıyoruz. Bir sorun yok, değil mi?

MİLLETVEKİLİ - Yo yo, hiçbir sorun yok!...

SUNUCU - Yeni bir "Görüşler" programına hoş geldiniz! Rahat evlerinde, önlerinde çerezleri ve içecekleri, ekranlarından bizi izleyen seyircilerimizi ve salondaki izleyicilerimizi selamlıyoruz. Merhaba!

Tartışmamızın konusu, parmak yakan bir konu. Bu ülkede yabancı düşmanlığı var mı, yok mu? Hepimiz biliyoruz ki, hükümet partileri ve sözcüleri, böyle bir şey yok derken, muhalefet sözcüleri, her ne kadar yabancı düşmanlığı yoksa da, bir takım ufak grupların, çapulcuların ırkçı eylemleri var, diyerek, hükümeti bunlara karşı yeterli önlem almamakla suçluyorlar. Öte yandan, bazı aşırı grupların, yabancılara karşı, yabancı ve sığınmacı yurtlarına, konutlarına ve işyerlerine karşı saldırıları sürüp gidiyor. Kundaklama, yaralama, hatta öldürme olaylarına her gün, ülkenin her yerinde yenileri ekleniyor. Ülkemizde yabancı düşmanlığı var mı, sorusunun yanı sıra, gençleri bu eylemlere iten nedenler ve buna karşı gerekli önlemler üzerine de tartışmak istiyoruz bugün. Tartışmacılarımızı tanıtıyorum. Bayan Hanke, Federal Yabancılar Danışmanı... Sayın Muhalefet Milletvekili, Sosyal Demokrat Parti Eyalet Başkanı Bayan Goldschmidt, ve ilginç bir tartışmacı, bir yurttaş, Volkart... Hükümet Koalisyonu Milletvekillerinden Sayın Seitel, ülkeyi yabancılardan temizlemeyi parti programına almış Rep Partisi sözcüsü ve yabancı düşmanı eylemlere katıldığını söyleyen gençlerimizden biri, Arnim...

(Seyircilerin arasındaki dazlaklar grubundan Arnim'e teşyi bağrışları...)

Gördüğünüz gibi, seyircilerimizin arasında Arnim'in arkadaşları da var.

Arnim, sen on yedi yaşındasın, önce sana sorayım. Niçin katılıyorsun böyle eylemlere?

ARNİM - eee, hıı... Şeey... Hepsi asalak... Yabancılar dışarı...

(Seyirciler arasındaki dazlaklar ayağa kalkarak, Almanya Almanlara, yabancılar dışarı!.. diye tempo tutarlar...)

SUNUCU - Lütfen, lütfen... Sakin olun, yayınımıza devam edelim. *(Gürültü devam ederken.)* Hiç başka bir ülkeye gittin mi, Arnim?

ARNİM - Fransa'ya, tatile...

SUNUCU - Peki, Fransızlar öyle bağırsa, yabancılar dışarı, diye?

ARNİM - Çeker giderim...

(Dazlaklar yine tempo tutarlar: Yabancılar dışarı! Almanya Almanlara.)

SUNUCU - Sen hiç bir İtalyan lokantasına gitmedin mi, bir Türk, bir Yunan lokantasına...

ARNİM - Gittim... Pizza yemeye...

SUNUCU - Demek, yabancılar bizi yeni tatlarla zenginleştiriyor...

ARNİM - Lazım değil... Hepsi geldikleri yere...

(Dazlakların parolaları!)

SUNUCU - Volkart, senin durumun da çok ilginç... Sen bir Türk kızını seviyorsun... Ama annesi izin vermiyor. Almanya'da yabancı düşmanlığını kaldır, kızı o zaman alırsın, diyor...

(Dazlaklardan alaycı kahkahalar Bunun üzerine seyirciler de gülmeye başlarlar...)

VOLKART - Bunda gülecek bir şey yok. Yüz karamıza mı gülüyoruz? Avrupa'daki komşularımız, Amerika bize yeniden

kuşkuyla bakmaya başladılar. Almanya birleşti, büyüdü ve ırkçılık hortladı, diyorlar. Bizde yabancı düşmanlığına karşı bir yasa bile yok...

(Dazlaklar bağırır: Yabancılar dışarı, Volkart dışarı!...)

SUNUCU - Sayın Seitel, siz buna ne diyorsunuz?

SEİTEL - Bizim ülkemizde yabancı düşmanlığı yok. Halkımız yabancı düşmanı değil, yabancı dostudur...

(Dazlaklar yuh çeker...)

Ama halkımızın hissiyatını ciddiye almak zorundayız. Sel baskını gibi, bir sığınmacı baskını var... İnsanlarımız, bu durumdan korkuyorlar... Onun için, anayasanın sığınma maddesini değiştirmek istiyoruz, ama maalesef muhalefet buna şimdiye kadar yanaşmadı...

GOLDSCHMİDT - Hayır, hayır, doğru değil... Biz anayasa değişmez, dediğimiz zaman, çok az politik sığınmacı başvuruyordu... Ama şimdi gerçekten barajın duvarları çöktü, ülkeyi gerçekten sığınmacı seli basıyor. Biz de halkın duygularını anlıyoruz ve gerekli değişikliği yapmaktan yanayız... Ama bireysel sığınma hakkını koruyarak, hükümet partilerinin istediği gibi değil...

(Dazlakların yuh sesleri...)

REP SÖZCÜSÜ - Biz bunu yıllardan beri söylüyoruz. Ama meclisteki partiler Alman halkının gerçek temsilcileri değil.

(Seitel ile Goldschmidt öfkeyle ona doğru fırlarlar, lafını geri al, diye bağırırlar, sonra yine yerlerine otururlar.)

Almanya, bütün dünyanın yoksullar aşevi değil..

SUNUCU - Peki, ama siz bu gençleri, şiddeti destekliyorsunuz...

REP SÖZCÜSÜ - O sizin hüsnü kuruntunuz... Biz bu gençleri, biz Alman halkının hissiyatını çok iyi anlıyoruz. Şiddeti kışkırtanlar asıl meclisteki partiler... Durdursalar ya, sahte sığınmacılar akınını.

(Yine iki milletvekili ayağa fırlar. Seyirciler arasındaki dazlaklar tezahürata, bağrış çağrışa devam eder.)

SUNUCU - Rostock'ta Hoyerswerda'da yabancılar yurdunun kundaklanmasını, yabancılara silahla saldırılmasını, yaralama, hatta öldürme olaylarını doğru mu buluyorsunuz?

REP SÖZCÜSÜ - Alman gençlerini, Alman halkını, kendi kendini savunmak zorunda bırakıyor meclisteki partiler... Biz meclise geldiğimiz zaman bunu değiştireceğiz... Almanya'yı sahte sığınmacılardan, burada sosyal yardım alan işsiz güçsüz yabancılardan temizleyeceğiz...

GOLDSCHMIDT VE SEITEL - Irkçılık Almanya'yı Avrupa'da zor durumda bırakır. Siz ırkçısınız...

REP SÖZCÜSÜ - Biz herkesin kendi ülkesinde mutlu olmasını istiyoruz. Benim Bodrum'da yazlığım var... Türkler de önce çekip gitsinler, sonra isterlerse, Almanya'ya bir ay tatil yapmaya gelsinler...

(Gülüşler, tezahüratlar, masada diğerlerinden karşı gelmeler...)

SUNUCU - Lütfen, lütfen... Biraz daha soğukkanlı... Anlıyorum, başta da söyledik, parmak yakan bir konu bu... Siz, bayan Hanke, hep dinlediniz... Oysa, federal yabancılar danışmanısınız... Siz ne diyorsunuz? Almanya'ya sığınmacı akını sizce nasıl çözülebilir?

HANKE - Burada söylenenler de, bir kez daha, tartışmanın hangi duygusal, hangi kışkırtkan bir düzeyde yürütüldüğünü gösteriyor bu ülkede... Anayasanın sığınma maddesiyle ilgisi olmayan bir sorun, yıllardan beri sorumluların ısrarlı bir biçimde oraya çekmesiyle, anayasa sorunu haline getirildi.

(Bu kez hem Goldschmidt ve Seitel, hem de Rep sözcüsü hep birlikte Hanke'ye karşı çıkarlar. Dazlaklar yuh çeker, slogan atarlar.)

GOLDSCHMIDT - Ama kimse ülkeye bu kadar çok sığınmacı geleceğini bilemezdi...

SEITEL - Anayasa sorunu değil de, ya ne sorunu?..

REP SÖZCÜSÜ - Sabah akşam yabancılarla beraber olacağınıza, biraz da Alman halkıyla konuşun, bu gençlerle konuşun...

HENKE - Buradaki gençlere, Arnim'e bakıp, hala anayasa sorunu olduğunda ısrar etmek, kötü niyet değilse, körlüktür. Bu sorun, gençlik politikası, eğitim politikası sorunudur.

(Dazlaklar bağırırlar.)

SEITEL - Size de yabancıların anası demiyorlar boşuna... Siz yabancılarla yaşaya yaşaya Almanları bile unuttunuz...

(Dazlakların tezahüratı, Hanke, Volkart'ın fırlayarak Goldschmidt'in oturduğu yerden itirazları...)

SUNUCU - Lütfen, bayanlar, baylar, lütfen sakin olalım. Bay Seitel, sözleriniz gerçekten yanlış anlaşılmaya müsait... Görüşülen program, adı üstünde, görüşlerin dile geldiği, tartışıldığı bir pdogram, lütfen kişisel olmayalım...

VOLKART - Hakaret ediyor...

ARNİM - Sen çeneni kapat... Baş örtülü, sarımsak kokan sevgilinin yanına git... Sana o yaraşır...

(Gülüşler... Dazlaklardan tempo: Yabancılar dışarı!... Almanya Almanlara!...)

SUNUCU - Lütfen, Arnim... Sakin olalım, sayın seyirciler... Bayan Hanke, savınızı kanıtlayabilir misiniz?

HANKE - Unutmayalım ki, refahımızı aynı zamanda bu ülkede çalışan yabancılara borçluyuz... Yalnız kalkınma yıllarındaki refahı değil bugün de, yabancılardan boşalan bir Almanya'da bir çok sanayi ve hizmet kolu birden çökecektir...

(İtirazlar, yuhlar...)

Devlet, burada çalışan yabancılardan milyarlarca Mark vergi alıyor. Alman yurttaşları kadar pay alamıyorlar.

VOLKART - Doğu Almanya'ya dayanışma vergisi olarak yalnız Türkler, bir yılda yarım milyar Mark yardım yaptılar... Kimse mırın kırın etmedi, severek yaptılar...

(Dazlaklar ve Arnim: Türkler dışarı, Türkler dışarı!..)

SUNUCU - Evet, Arnim, sen de Doğu Almanyalısın... Orada gerçekten hiç Türk yok... Niye Türklere düşmansın?

ARNİM - Türk mürk, hepsi aynı, pis, kara, asalak, çingene... Türkler dışarı...

(Dazlakların aynı sloganları.)

HANKE - Ülkemizin içine düşürülmesi istenen felaketini hep birlikte görüyoruz...

REP SÖZCÜSÜ - Bu ülkenin felaketi sizsiniz, hükümet, meclisteki partiler... Yabancıları, Almanya'nın ve Alman vatandaşlarının çıkarlarına tercih edenler.

ARNİM - Almanya, bütün Almanya'dır, büyük Almanyadır... Doğuda işgal altındaki topraklarımızı da kurtarınca, oradaki Polakları, çolakları da süreceğiz... Almanya'daki bütün Türkler dışarı, bütün yabancılar dışarı...

(Dazlaklar da aynı sloganları bağırırlar. Marş söyleyerek, bayrak açarlar.)

REP SÖZCÜSÜ - Almanya'da Alman ailesini iktidarın politikası batırdı... Biz nas..., biz Republikaner'ler, Alman anasının doğurması, nüfusumuzun artması ve gençleşmesi için her şeyi yapacağız.

SUNUCU - *(Yüksek sesle ve telaşlı)* Evet, sayın seyircilerimiz, gördüğünüz gibi parmak yakan bir sorun demekle hata etmemişiz... Sorun daha hepimizi çok meşgul edecek, düşündürecek, düşünürken, son bir hafta içinde yabancılara ve sığınmacılara karşı gerçekleştirilen binden fazla saldırıyı da unutmayalım diye son olarak size bu saldırıların olduğu yerlerin adlarını anımsatıyorum... Zira, bu saldırılar, dünyada Almanya'nın imajını da durmadan zedeliyor.

(Kamera zum yapar ve ekranda sunucu. Sahne kararır. Önde yürüyen Bayan Hanke, Volkart ve Milletvekili konuşurlar.)

Rostock, Hoyerswerda, Reinbek, Hamburg, Güstrow, Greifswald, Waren, Prenzlau, Wesel, Essen, Mülheim, Bonn...

(Ses fondü olur.)

VOLKART - *(Şaşkın, dili tutuk.)* Bu korkunç rezalete karşı hükümet ne yapıyor? Siz ne yapıyorsunuz?

BAYAN HANKE - *(Dudaklarında acı bir gülümseme.)* Maalesef hemen hiçbir şey yapamıyorum.

BAYAN HANKE - Bugün artık iyice bıktım... Kanıksadım... Adı olan, işlevi olmayan bir yabancılar danışmanıyım on yıldır. Bütçem yok, kadrom yok... On yıldır doğrudan bağlı olduğum Başbakanla bir randevu almak için uğraşıyorum. Ama on yıldır görüşemiyorum...

VOLKART - O zaman Başbakanın ağzından yabancı düşmanlığının kınanmasını istemek de bir hayal.

BAYAN HANKE - On yıldır hep aynı umut kırıklığı... Artık kesin olarak karar verdim. Bugün istifamı açıklayacağım. On yıl akıntıya karşı kürek çekmek yeter... Yabancılar danışmanlığından istifa ediyorum.

VOLKART - Siz, görevinizden istifa edebilirsiniz... Ama ben sevgimden istifa edemem ki...

BAYAN HANKE - Üzgünüm, umudunuzu kırmak istemezdim... Sizin benden istediğiniz şey, benim on yıldır her gün istediğim şey... Siz, bir Türk kızını sevdiğiniz için istiyorsunuz yabancı düşmanlığının kalkmasını... Bir karşılık için... Ve bu karşılığı alabilmeniz için öne sürülen koşul bu... Ben bunu yıllardır hiçbir karşılık düşünmeden istiyorum... Elimden geldiğince buna karşı savaşım veriyorum... Çünkü, en güzel karşılık insanların birbirine karşı anlayış ve hoşgörü göstermesidir. Kinin, düşmanlığın bitmesidir... Bir tek insanı değil, insanı, bütün insanları sevdiğimiz için... İnsana yaraşmayan kin ve düşmanlıktan, bu yola düşmüş gençleri de kurtarmak için...

MİLLETVEKİLİ - Bayan Hanke çok güzel söylüyor... O gençlere de okul, meslek eğitimi, iş gerekli... Güzel bir gelecek perspektifi göstermeli...

VOLKART *(Düşünceli.)* Galiba haklısınız. Ben biraz bencil düşünüyorum. İyi ki, gördüm sizi. Yabancı düşmanlığının benim kişisel sorunum olmadığını anlamaya başladım. Sevgim için, artık daha çok mücadele edeceğim insanların birbirlerine karşı besledikleri kin ve düşmanlıkla, karşılıklı hoşgö-

rüsüzlükle... Sevdiğim kızın annesi, koşulundan vazgeçse bile, artık yaşamımın sonuna kadar bununla mücadele edeceğim. Bu televizyon programı, yaşamımın anlamını değiştirdi. Bana yeni bir yön verdi.

MİLLETVEKİLİ - Buna çok sevindim.

VOLKART - Mücadeleye tepeden değil, en alttan, tabandan başlayacağım artık!...

IV. SAHNE

(Yabancı gençlerin gittikleri bir klüp salonu. Karatekin Çetesi gençleri de buradalar. Gençler, çay, kola içerler, müzik dinlerler, oyun oynarlar, birbirleriyle şakalaşırlar. Volkart girer. Volkart'ı gören gençler, onu süzmeye başlarlar. Birinin onu görmesi ve gözlerini ona dikmesi, diğerlerini de sırayla onun baktığı noktaya çeker. Sonunda herkes işini gücünü bırakıp, içeriye giren Volkart'ı çepçevre göz hapsine almış gibi donmuş ona bakar. Sonra aralarından klübün yönetmeni Volkart'a yaklaşır.)

YÖNETMEN - Birini mi aradınız?

VOLKART - Yok kimseyi aramıyorum.

1. GENÇ - Yolunu şaşırmış...

VOLKART - Şöyle bir uğradım.

2. GENÇ - Neresi olduğunu bilmeden tabii. Aslanın inine dalmış...

VOLKART - Hayır, nereye geldiğimi biliyorum... Türkleri seviyorum.

3. GENÇ - *(Alaycı.)* Türkler de insan, değil mi?

VOLKART - Ben dost olarak geldim.

YÖNETMEN - Hoş geldiniz... Bir çay içer misiniz?

VOLKART - Teşekkür ederim. *(Türk bardağıyla çay verilir. Karıştırdığı bardağa bakarak.)* Bu ülkedeki yabancı düşmanlığını kökünden kazımak istiyorum...

1. GENÇ - Hayatında karşılaştığın ilk yabancılar biz miyiz? *(Gülüşme...)*

VOLKART - Yok, yok, çok tanıdığım var.

YÖNETMEN - Kusura bakmayın, buraya Alman uğramaz da...

2. GENÇ - Bizi şaşırtmak için gelmiş... *Gülüşme...*

VOLKART - Şu sıra bir işim yok... Boşum... Belki burada bir yardımım olur, diye düşündüm.

3. GENÇ - Ya biz neyiz? Biz de boştayız... Bosch firmasında değil tabii. Zaten işi olan buraya gelmez... *(Gülüşme.)*

VOLKART - Bütün gücümü ve zamanımı, yabancı düşmanlığı bitsin diye kullanıyorum.

YÖNETMEN - Nasıl bir yardımınız olabilir bize?

VOLKART - Belki ev ödevlerine yardım edebilirim... Meslek eğitimi için yer, belki işyeri bulmak için... İşi olanla resmi dairelere birlikte gidebilirim... Elimden başka işler de gelir. Burayı boyar badana yaparım... İsteyen gençlere resim kursu, çerçeve yapma kursu verebilirim...

1. GENÇ - Paramız yok...

2. GENÇ - Paramız olsa, burda işimiz ne?

3. GENÇ - Hayrına yapacak değilsin bu işleri...

VOLKART - Para istemem, iş aramak için gelmedim buraya.

1. GENÇ - Ya niçin geldin?

VOLKART - İçimden geldi. Sizinle beraber olmak istedim.

2. GENÇ - Hangi dağda kurt öldü?

3. GENÇ - Herkes para için çalışır.

1. GENÇ - Polis olmasın...

2. GENÇ - Dazlaklar mı gönderdi yoksa aramıza?

3. GENÇ - Casus olarak...

1. GENÇ - Sende bir dengesizlik var arkadaş...

2. GENÇ - Bu işte bir bozukluk var, bir bit yeniği...

3. GENÇ - Yabancılara karşılıksız yardım... Kızılhaç'sın galiba...

1. GENÇ - Kim kime bir kuruş karşılıksız veriyor bugün?

2. GENÇ - Hem de Alman...
3. GENÇ - Arkadaşına bir sigarayı bile parayla veren...
YÖNETMEN - Fazla ileri gidiyorsunuz çocuklar...
1. GENÇ - Sen inanıyor musun buna yani?
YÖNETMEN - Niçin inanmayayım, aksini mi yaptı?
2. GENÇ - Biz kendi işimizi kendimiz yaparız. Ona ihtiyacımız yok.
3. GENÇ - Alman'ın yardımına ihtiyacımız yok...
1. GENÇ - Yanlış kapıya geldin...
2. GENÇ - Sen git Almanlara yardım et!
3. GENÇ - İşsiz güçsüz, kendin yardıma muhtaç...
1. GENÇ - İsterse, bize de yardım etsin canım... *Öbürleri şaşırır.*
2. GENÇ - Bize mi?
3. GENÇ - Nasıl yani?
1. GENÇ - Git dazlakları temizle!
2. GENÇ - Tamam, tamam, git dazlakları temizle!
3. GENÇ - Bize bundan iyi yardım olmaz... *Gülüşürler.*
YÖNETMEN - Ben sizin gibi düşünmüyorum, çocuklar... Adın ne senin arkadaş?
VOLKART - Volkart.
YÖNETMEN - Volkart... Tamam, buraya gelişinin elbette bir nedeni var.
VOLKART - Söyledim. Nedeni dostluk... Ama bu düşünceye nasıl geldim, onu da söyleyeyim size. Bir Türk kızını seviyorum... Hem de canımdan çok seviyorum...
YÖNETMEN - Söylesene be arkadaş... Anladınız, değil mi? Şimdi inanıyor musunuz?
1. GENÇ - Bir de bize derler, Alman kızlarını ellerinden alıyormuşuz diye... *(Gülüşme.)*
2. GENÇ - Enişte bey... *(Gülüşme.)*
3. GENÇ - Ama sünnet düğünü isteriz.
1. GENÇ - Yengenin adı da var mı?
2. GENÇ - Mutlu gelin kim bakalım?

VOLKART - Adı Şirin...

3. GENÇ - Şirin mi dedin? Ulan yoksa bu bizim Şirin olmasın?..

1. GENÇ - Yok canım. Hiç başkasıyla gördün mü onu. O dumanaltı... Havalarda uçuyor.

2. GENÇ - Tamam, kimse kim... Madem enişte olacaksın, sevgili Hans, o zaman bize katılabilirsin.

3. GENÇ - Ama bir şartla.

1. GENÇ - Her şeyinle bizden biri olacaksın...

2. GENÇ - Sünnet tamam... Sayende bir de düğün görürüz.

3. GENÇ - Çifte düğün... Sünnetten sonra sana bir de güzel Anadolu düğünü yaparız. Gelinliği Mark'lardan göremezsin...

1. GENÇ - Yavaş ol, yavaş... Sana önce bir Türk adı ister...

2. GENÇ - İsim baban olayım...

3. GENÇ - Ol da görelim...

1. GENÇ - Kızın adı neydi? Şirin, değil mi?

2. GENÇ - Şirin'e ne yaraşır? Ferhat...

3. GENÇ - Tamam, doğru valla... Ferhat olsun...

1. GENÇ - Haydi o zaman, Ferhat'a bir karga tulumba... Yeni adını kutlayalım...

2. GENÇ - Aramıza hoş geldin, Ferhat...

3. GENÇ - Hoş geldin, haydi karga tulumba!...

(Gençler ve yönetmen, Volkart'ı karga tulumba kaldırırlar. Her savuruşta, Ferhat, Ferhat, çok yaşa, diye bağırırlar. Sonunda Volkart, neye uğradığını şaşırmış olarak orta yerde durur.)

1. GENÇ - Durun bakayım! *(Volkart'ı iyice süzer.)* Ulan, bunun neresi Ferhat'a benziyor?

2. GENÇ - Bu da öyle bi Ferhat işte... *(Gülüşme.)*

3. GENÇ - Hans Ferhat

VOLKART Bir Türk genci bu ülkede neler hissediyor onu kendim yaşamak istiyorum. Hani bir Alman gazeteci Türk çöpçü olmuştu...

YÖNETMEN - Kaçak işçi Ali olmuştu Wallraff...

VOLKART - Yazmak için değil. Ben kendim yaşamak istiyorum. Almanların içinde bir Türk nasıl yaşıyor, bunu bilmek istiyorum. Onun için Türk gibi görünmek istiyorum.

YÖNETMEN - Sorun değil. Bizim tiyatroda her türlü malzeme var...

(Hemen gençlerin tiyatro requisit kutularını getirir. Gençlerden biri de gidip bir ayna alır gelir. Ve aynayı Volkart'a tutar. Volkart kutudan aldığı bıyığı yapıştırır kendine. Başına bir kasket geçirir, eline bir de tesbih alır vs. Aynanın karşısında biraz da kaşlarını karaya boyar...)

1. GENÇ - Mükemmel...
2. GENÇ - İşte şimdi Ferhat oldu...
3. GENÇ - Ulan bu bizi geçti... *(Gülüşme.)*
1. GENÇ - Bizden fazla Türk oldun sen...
2. GENÇ - Tamam, tamam da... *(Başını kaşır.)* Bi eksiği var bunun...
3. GENÇ - Doğru, bana da bir şeyi eksikmiş gibi geliyor. Ama ne?...
1. GENÇ - Türkçesi yok bunun...
2. GENÇ - Türkçesi sıfır...
3. GENÇ - Onun makyajı yok işte... *(Gülüşmeler...)*
1. GENÇ - Tamam bulduk, çözüm bu...
2. GENÇ - Türkçesi boktan, ama Almancası o biçim yani...
3. GENÇ - Doğru be, bizim Türkçe de boktan değil mi yani...
1. GENÇ - Yaşasın, şimdi tam Ferhat oldun... İkinci kuşak Ferhat...
2. GENÇ ? Bizim gibi... Türkçen boktan, ama Almancan bizden kıyak...
3. GENÇ. Haydi öyleyse, yaşa yaşa, çok yaşa, şimdi bir karga tulumba daha!...

(Öbürleri de, haydi yaşa, diye bağırıp, Volkart'ı kaptıkları gibi, karga tulumba savurmaya başlarlar. Ferhat, Ferhat, çok yaşa, diye seslenirler...)

V. SAHNE

(Metroda ya da tramvayda. Birkaç dazlak girişte, ayakta duruyor. İçerde kentin yaşlıca bazı sakinleri oturuyor. Dazlakları şaşkın izliyorlar, ama bunu belli etmemeye çalışıyorlar. Metro treni bir durağa geliyor. Bir iki kişi iniyor, bir iki yolcu da biniyor. İnenler de binenler de dazlaklara bulaşmamaya özen gösteriyorlar. Dazlaklarsa, insanlarla alay ediyorlar. Hoparlördeki ses, lütfen, geri çekilin, tren hareket ediyor, deyince kapılar kapanıyor. Tren hareket ediyor.)

1. DAZLAK - Gene sarmısakçı yok...
2. DAZLAK - Üç durak oldu, bir tane bile binmedi.
3. DAZLAK - Türkler bu saatte ne yaparlar?
1. DAZLAK - Ne yaptıklarını görüyorsun... İnlerine sinmişler...
2. DAZLAK - Gündüz ortalıkta görünmezler...
3. DAZLAK - İnlerinde ne yapıyorlar dersin?
1. DAZLAK - Soruya bak, bilmiyor musun?
2. DAZLAK - Can sıkıntısından çoğalıyorlar...
3. DAZLAK - Bize yeni av üretiyorlar... *(Gülüşme...)* İt mi bir batında daha çok fırtlatır, domuz mu?
1. DAZLAK - En çok tavşan.
2. DAZLAK - Sarımsakçıların tavşanla ne akrabalığı var be?
3. DAZLAK - Tavşan, sarımsak otu kemirmez mi? *Gülüşme.*
1. DAZLAK - İlk binen sarımsakçı ne olacak?
2. DAZLAK - Tavşan eniklerini nasıl fırtlatırsa, bu vagon da sarımsakçıyı öyle fırtlatacak. *(Gülüşme.)*

(Tren yine bir durağa gelir. Bir iki kişi dazlaklara bulaşmadan iner. İnenlerden sonra durakta beklemekte olan Volkart biner. Bıyığı, kılık kıyafetiyle bir Türk görünümündedir. Hoparlörden, lütfen geri çekiliniz, tren hareket edecek, çağrısı işitilir. Tren hareket eder.)

3. DAZLAK - Al sana bir sarımsakçı...
1. DAZLAK - Nerden anladın? *(2. dazlak burnunu tutar.)*
3. DAZLAK - Kokusundan...

1. DAZLAK - Öyleyse tamam... *(Üç dazlak Volkart'ı trenin kapısında iyice sıkıştırır.)*

VOLKART - Ne yapıyorsunuz? Benden ne istiyorsunuz?

2. DAZLAK - Kokun çekiyor...

3. DAZLAK - Kokuna bayılıyoruz, sarımsakçı...

1. DAZLAK - Çok bayılıyoruz... Bak kokun bizi kapıdan dışarıya çekiyor...

(2. ve 3. dazlak, gitmekte olan trenin otomatik kapısını var gücüyle iki yana çekip açmaya çalışırken 1. dazlak da Volkart'ı kollarından sımsıkı kavrar. Koltuklarda oturan diğer yolcular, daha önce dazlakları belli etmeden, ama yan gözle merak içinde izlerlerken, şimdi başlarını önlerine eğmiş, hiçbir şey görmüyormuş, görmek istemezmiş gibi yaparlar.)

VOLKART - Bu yaptığınız doğru değil...

2. DAZLAK Söyle o zaman, ne yapalım?

VOLKART - Bırakın beni... Ben size ne yaptım?

3. DAZLAK - Daha ne yapacaksın, ülkemizi işgal ediyorsun...

VOLKART - Ben Almanım... *(Volkart bu sözünden utanır ve susar. Dazlakların elinden Alman olduğu için kurtulmak istemek, ona ters gelir.)*

1. DAZLAK - Bir de bize hakaret ha?... Almanmış... Ulan, sarımsakçılar ne zaman Alman oldular? Sen Almansan, biz hakiki Almanlar neyiz?

2. DAZLAK - Bu bize en büyük haraket.

3. DAZLAK - Ama Almancası, sarımsakçıların Almancası gibi değil...

1. DAZLAK - Evet, bunlara ikinci kuşak diyorlar... Ülkemizi işgal ettikleri yetmiyormuş gibi, bir de piçleri dilimizi çalıyor...

2. DAZLAK - İkinci kuşak olduğuna inanmam... Kim bilir kaçıncı kuşak... Bunlar yılda birkaç batın enikleyenlerden...

3. DAZLAK - Bir tanesi eksilse n'olur...

1. DAZLAK - Biri eksilirken, kancıkları kim bilir kaç tane birden enikliyor...

(İki dazlak, gitmekte olan trenin kapısını yavaş yavaş aralar. Volkart, kurtulmak için çırpınır ve bağırır.)

VOLKART - Polis! İmdat! Kurtarın! Yardım eden yok mu? İmdat frenini çekin!...

(Diğer yolcular başlarını daha çok önlerine eğerek, hiçbir şey görmüyorlarmış, işitmiyorlarmış gibi yaparlar. Kimse, olay karşısında en ufak bir harekette bulunmaz, hiçbir davranış göstermez. Sonunda iki dazlağın iyice araladığı kapıdan, tren gitmekteyken, 1. dazlak Volkart'ı dışarıya iter...

Acı acı fren sesleri işitilir. İyice yavaşlayan trenden atlayıp kaçar dazlaklar. Tren durunca, bir görevli vagona gelir. Yolculara, ne oldu, diye sorar. Yolcular susarlar... Fısıltılar işitilir: Biz bir şey görmedik... Biz bir şey duymadık...)

VI. SAHNE

(Türk gençleri lokali. Kızlı erkekli gençler, kümeleşmiş, söyleşi, oyun yanı sıra sigara, çay, kahve, bira içiyorlar. Müzik... Karatekin Çetesi de burada. Ayrı bir küme olarak tartışıyorlar. Volkart gelir... Sargılıdır, hafif topallayarak yürür. Hala bıyıklı ve Türk görünümlüdür. Karatekin Çetesi, onu böyle görünce şaşırmaz. Zaten olayı duymuştur.)

1. GENÇ - Türk olmak kolay mı sandın?
2. GENÇ - Türk olmanın bedeli böyle yüksek işte bu ülkede...
3. GENÇ - Türk olmakta ısrar edersen, bunu yaşamınla ödeyebilirsin...
1. GENÇ - Ödedi say... Haline baksana...
2. GENÇ - Tesadüfen yaşıyor zaten...
3. GENÇ - Yaşasın diye itmediler her halde hızla giden metrodan...

VOLKART - İlk kez yabancı düşmanlığının ne olduğunu kendi canımda yaşadım... Dediğiniz doğru, çocuklar... Ben tesadü-

fen yaşıyorum... Artık yaşadıkça bunlarla mücadele edeceğim... Adım da bundan sonra gerçekten Ferhat olacak...

1. GENÇ - Madem öyle, hemen bize katıl.

2. GENÇ - Tam vaktinde geldin... Bizde dazlaklarla savaşa hazırlanıyoruz...

3. GENÇ - Onu karıştırmayın bu işe... Zaten yara bere içinde... Üstelik topallıyor...

1. GENÇ - Doğru... Sen karışma! Bu iş, bizim işimiz.

VOLKART - Artık ben de sizdenim. Ne yapmayı düşünüyorsunuz?

2. GENÇ - Baskın düzenleyeceğiz... Neye uğradıklarını şaşıracaklar...

3. GENÇ - Öyle bir ders vereceğiz ki, analarından doğduklarına pişman edeceğiz...

VOLKART - Nasıl yani? Siz de taşlı sopalı saldırarak kavga mı edeceksiniz?

1. GENÇ - Kavga lafı hafif kalacak... Bu bir savaş... Anlaşıldı mı? Aniden basıp, darmadağın edeceğiz onları...

VOLKART - Kin ve şiddet hiçbir şeyi çözmez...

2. GENÇ - Sen git de onu dazlaklara anlat...

3. GENÇ - Elimizi kolumuzu bağlayıp, onların bize saldırmasını mı bekleyelim?

1. GENÇ - Burası onların ülkesiyse, bizim de ülkemiz... Biz de burada doğduk... Bir kere derslerini vermezsek, bunu anlamayacaklar...

2. GENÇ - Öyle bir ders ki, akılları başlarına gelsin.

VOLKART - Konuşarak, sevgiyle daha kolay çözüm bulunur... Kimseye zarar gelmeden...

3. GENÇ - Hala hanımoğlan... Ne elde ettin şimdiye kadar sen?

VOLKART - Bırakın, bir kez daha ben konuşayım onlarla...

2. GENÇ - Metroda konuştun ya... *Gülerler...*

3. GENÇ - Yanlarına varırsan, bu defa canına tam okurlar...

1. GENÇ - Adam şaşkın, çaresiz... Peki, ne yapmayı düşünüyorsun?

VOLKART - Onlarla konuşabilmek... Önemli olan onlarla konuşmak, onları barışa, hoşgörüye ikna edebilmek...

2. GENÇ - Peki arkadaş... Canına kastetmeleri de aklını başına getirmemişse...

VOLKART - Canıma kastedenlerin ben de canına kastedersem, bunun sonu nereye varır... Canın bir değeri kalır mı? Bu kinin, düşmanlığın, kavganın bir sonu olur mu? Onlara da, kin ve düşmanlıkla bir yere varamayacaklarını anlatmak tek umut...

3. GENÇ - Okay, o zaman sen kendi yolunu dene, biz de kendi yolumuzu...

1. GENÇ - Bize karışma!...

2. GENÇ - Tamam mı?!

3. GENÇ - Haydi şimdi dağılalım...

(Gençler dağılarak, diğerlerinin arasına karışırlar. Volkart, bir köşede yere oturmuş, içine kapanmış, tek başına sigara içen bir kızı görür. Kız, sanki bu lokalde değildir. Sanki onun için burada kendisinden başka hiç kimse yoktur... İstese de, lokaldeki insanları algılayacak durumda değil gibidir. Belki de sigarasında uyuşturucu vardır. Saç baş, kılık kıyafet de dünyaya ve yaşama boş vermiş bir havadadır. Sanki, dünyayla ve toplumla arası açık, küs, hoşnutsuz gençliğin bir temsilcisidir. Volkart, kızı Şirin'e benzeterek heyecanlanmıştır. Kızın yanına gider.)

VOLKART - Şirin... *(Kız duymaz gibi yapar. Hiç aldırmaz. Başını daha çok eğer ve öbür yana çevirir.)*

1. GENÇ - *(Volkart'a yaklaşır.)* Konuşmaz... Niyetlenme.

VOLKART - Konuşmaz mı?

1. GENÇ - Ne karışır, ne görüşür, ne de konuşur... O sadece tüttürür... Bütün gün işte bu köşede içine kapanır, tüttürür durur...

VOLKART - Şirin...

1. GENÇ - Adını sanını tam bilen yok... Yakınlarda gelmeye başladı buraya... Kimse tanımaz... Şirin olsa da, senin Şirin'le ilgisi yoktur bunun... Öyle değil mi?

VOLKART - *(Donar kalır, dili tutulur.)* Yok... Yok... Böyle biri değildi... Hayat doluydu... Neşe doluydu... Ama benziyor ona... Çok benziyor...

1. GENÇ - Sahi, Ferhat, senin Şirin nerde? Ne yapıyor?

VOLKART - *(Dalgın.)* Efendim, ne dedin? Şirin mi? Benim Şirin mi? Arıyorum...

1. GENÇ - Arıyor musun? Hani onu çok seviyorum, canımdan çok seviyorum, demiştin.

VOLKART - *(Sayıklar gibi.)* Canımdan çok seviyorum...

1. GENÇ - Amma tuhafsın yahu... İnsan, aradığı, henüz bulmadığı birini nasıl sever? Kusura kalma, ama senin gerçekten Almanlıkla bir ilgin yok... Sen olsan olsan çöldeki Mecnun'sun...

VOLKART - Buldum, sevdim... Ama bulamadım... Buldum, bulamadım, arıyorum...

1. GENÇ - Amma dalgasın... Buldum, bulamadım, arıyorum... Ulan, insan sevgilisini bulur da, arar mı? Yoksa, görmeden mi sevdin?

VOLKART - Gördüm. Görür görmez sevdim. Onun için arıyorum. Gördüm, sevdim, yitirdim... Şimdi arıyorum...

1. GENÇ - İyi iş be... Ne biçim sevgi bu? İnsan sever de, yitirir mi? Anlaşılan pek sevmiyorsun...

VOLKART - Canımdan çok seviyorum...

1. GENÇ - Sevseydin, onu bir an bile gözünün önünden ayırmazdın...

VOLKART - Ben Şirin'i canımdan çok seviyorum... Ama bu toplumda sevgi yok... Ben sevgiyi arıyorum... *(1. Genç, hıh deyip başını sallar ve Volkart'ın yanından ayrılır. Volkart, kıza döner... Ama kız, onlar konuşurken, çoktan belli etmeden sıvışıp gitmiştir, lokali terketmiştir. Volkart tam şaşkındır.)* Şirin!?... Şirin!?...

1. GENÇ - *(Volkart'ın yanından uzaklaşırken, onun sesine döner.)* Duman gibidir o... Kaşla göz arasında uçar gider... Seni, beni

dumanaltı eder, uçar gider... Bir rüzgarla dağılır, yok olur... Senin aradığın sevgi de işte böyle galiba...

VOLKART - Şirin!... Şirin!... Şirin!... Şirin!... Şirin!...

(Bağırarak lokalin kapısına doğru koşar ve çıkıp gider. Herkes şaşkınlıkla Volkart'ı izlerken, müzik de büyük bir gürültüye dönüşür...)

VII. SAHNE

(Kentin bir caddesinde, ya da meydanında dazlaklar, zincir, demir, sopa, kabara tam donanımlı olarak toplanmış, kavga anını bekliyorlar. Volkart, hafif sekerek, onlara doğru gelir. Hava kararmış, caddeler iyice tenhalaşmıştır... Karanlıkta tam seçilmez, ama Volkart sanki bir dazlağa benzemektedir.)

1. DAZLAK - Kim bu gelen?

2. DAZLAK - Seçilmiyor.

3. DAZLAK - Kimseyi beklemiyoruz. *(Volkart yanlarına gelir.)*

1. DAZLAK - *(Hitler selamıyla sağ elini kaldırır.)* Heil!...

VOLKART - Merhaba... *(Dazlaklar bu selamdan kuşkulanırlar.)*

2. DAZLAK - Kimsin. nesin?

3. DAZLAK - Ne istiyorsun?

VOLKART - Ferhat... Ben Ferhat... Volkart yani... Sizinle konuşmak istiyorum..

(Dazlaklar bakışırlar.)

1. DAZLAK - Volkart mı?... Hangi hücredensin? Kimi tanıyorsun?

VOLKART - Size katılmak, sizinle konuşmak istiyorum...

2. DAZLAK - Savaş başladı başlayacak...

3. DAZLAK - Şimdi konuşmanın sırası değil...

1. DAZLAK - Bize katılmak istiyorsan, silaha sarıl, safımıza katıl!...

2. DAZLAK - Önce kendini kanıtla!...

3. DAZLAK - Sarımsakçıların başını ezdikten sonra, sen de bizden biri olursun.

VOLKART - İşte bunu konuşmak istiyorum ben de sizinle... Sarımsakçılar dediğiniz de insan... Onlara kin ve düşmanlıkla değil, hoşgörü ve sevgiyle bakmak gerekir... Kin, düşmanlık insana yaraşmaz... Savaş hiçbir sorunu çözmez...

1. DAZLAK - Tahmin etmiştim, sen de o soysuzlaşmış Almanlardansın...

2. DAZLAK - Aramıza girmek isteyen bir polis bu...

3. DAZLAK - Belki de sarımsakçıların casusu... *(Alaycı.)* Yabancı dostu, Almanya'nın düşmanı...

VOLKART - Doğru değil... Yanılıyorsunuz... Ben sadece insanlar arasında kin ve düşmanlık yerine, sevgi ve hoşgörü olsun istiyorum.

1. DAZLAK - Biz de bütün Almanların senin gibi soysuzlaşmasını önlemek için savaşıyoruz...

2. DAZLAK - Yabancılaşmaya son vermek... Almanya'yı yabancılardan temizlemek için...

3. DAZLAK - Sarımsakçı olmamak için...

VOLKART - Ama biz bu ülkede büyük çoğunluğuz... Nasıl yabancılaşırız?..

1. DAZLAK - Çekil şurdan, bizi meşgul etme... Şimdi gelecekler...

VOLKART - Lütfen, beni dinleyin...

2. DAZLAK - Casus bu... Vurun!...

3. DAZLAK - Öyleyse, savaş çoktan başladı... Vurun, sarımsakçı, casusa!...

(Dazlaklar birden Volkart'ı çevirirler, ellerindeki sopa ve zincirle vurmaya başlarlar. Volkart'ın bağrışları işitilir, ama dazlaklar tarafından sarıldığı için kendisi artık görülmez.)

1. DAZLAK - Almanya Almanlara! Vurun!

2. DAZLAK - Türkler fırına! Vurun!

3. DAZLAK - Yabancılara ölüm!...

DAZLAKLAR - Heil Hitler! Vur!

(Dazlakların vururken, eğilip doğrulmalarından, Volkart'ın çoktan yere serildiği anlaşılır. Ancak, iniltisi işitilir. Bu inilti

de gittikçe kısılır ve sonunda yok olur. Bu sırada sahnenin öbür ucundan Karatekin Çetesi gençleri bağrışlarla saldırıya geçerler.)

1. GENÇ - Dazlaklara ölüm!

2. GENÇ - Naziler dışarı!

3. GENÇ - Yabancılar içeri!

GENÇLER - Karatekin Çetesi geliyor, savulun faşistler! Yaşasın Karatekin Çetesi!...

(Dazlaklar, Volkart'ı bırakıp, Türk gençleriyle döğüşmeye başlarlar. Amansız bir kavga olur. Bir süre sonra uzaklardan polis sirenleri işitilir. Sirenler yaklaştıkça, uzaktan hafif polis arabalarının mavi yanardönerleri de alanda yansımaya başlar. Siren sesleri ve yanardöner ışıkları gittikçe yükselir ve koyulaşır. Bunun üzerine, dazlaklarla Karatekin Çetesi gençleri ters yönlere doğru çil yavrusu gibi kaçarlar. Yanardönerlerin ışıttığı sahnenin orta yerinde Volkart kıpırtısız yerde serilidir. Bir süre sonra Şirin, o hiçbir şeye aldırmaz, her şeyden vazgeçmiş haliyle sahnenin bir ucundan girer. Yerde uzanan Volkart'a doğru yavaş yavaş yürür. Yanına gelince, durur. Hiç eğilmeden Volkart'ın baş ucunda dinelir. Gözlerini ona diker. Mavi yanardönerler, Volkart ve Şirin'in üzerinden durmadan dönerek geçer.)

Işıklar Söner

PERDE

FERHAT'IN YENİ ACILARI

Yazan	Yüksel Pazarkaya	*Dekor*	: Refik Eren
Korografi	: Editha Alnıaçık	*Kostüm*	: Hale Eren
Müzik	: Ludwig vor Beethoven Zülfü Livaneli Monos Hacidakis Lai Bach	*Işık*	: Ayhan Güldağları

Rejisör : Raik Alnıaçık

Volkart	Levent Özdilek
Mehlika	Şermin Şen
Şirin	Simay Küçük
Milletvekili	Cem Kurdoğlu
Arnim	Halil Doğan
I. Dazlak	Cengiz Daner
Sokak Müzikçisi	Edvard Aris
Sunucu	Oktay Korunan
Rep Sözcüsü	Ahmet Evintan
Yaya	Feyzi Gür

Diğer Roller: M.S.Ü. Konservatuvar Öğrencileri

Hemşire	Yasemin Baştan
Bayan Goldschmidt	Deniz Kurtuluş
Büro Polisi, Çelik Kuvvet Polisi	Yetkin Dikimciler
Birinci Serseri, İzci	Cenk Sözeri
İkinci Serseri, Bir Türk Genci	Murat Şen
Bir Türk Genci	Necat İşler
Bayan Danışman	Esra Akkaya
Bir İzci	Ahenk Demir
Bir İzci, Yönetmen	Selma Bayraktargil
Bir Türk Genci	Taner Güler
Kameraman	Mete Işık
Bir Dazlak	Günyol Bakoğlu
Yayalar	Zafer Oğuz-

Türel Taşkın-Sabahat Gürsoy-Tülay Arısoy-Ali Rıza Cevizli

Sahne Amiri	Bulut Çongar
Işık Kumanda	: Kazım Öztürk
Efekt	: Gülşen Kaytancı
Suflöz	: Aynur Gür
Video Kurgu	M.S.Ü. Sinema TV Merkezi

Yüksel Pazarkaya'nın oyunu ilk kez 15 Aralık 1992 günü, Raik Alnıaçık'ın yönetimiyle İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda sahneye çıktı. 1992/93 mevsimin sonuna dek sekseni aşkın kez başarıyla oynandı. Bir Haftalık Ankara turnesinde de büyük ilgi gördü.

Mevsimin en iyi oyunu seçilerek, **İsmet Küntay Ödülü** verildi. Türkiye'de oynanmasına karşın, konusu dolayısıyla Alman basınında da kendinden genişçe söz ettirdi. **Ferhat'ın Yeni Acıları** üzerine yazılan eleştirilerden: "**Yüksel Pazarkaya**"nın oyunu "**Ferhat'ın Yeni Acıları**"nı; ırkçılığı, çoğunluğun azınlığa tahakküm edişini gündeme getirdiği için seyretmeli."

Doğan Hızlan, **Hürriyet**

"Gerçekten de Yüksel Pazarkaya, Almanya'dan güzel bir mesaj yolluyor tüm dünyaya bu oyunuyla. "**Ferhat'ın Yeni Acıları**" bir yandan ırkçılığı protesto ederken, öte yandan da sevgiyi bayraklaştırıyor.

Son yıllarda Almanya'da yaşanan ırkçılık da karşısında tıpkı masallardaki gibi aşkları, sevgileri bulmaktadır. Pazarkaya'nın tarihe mal olmuş bir aşk masalından hareket etmesi de buna bağlanabilir. Aşk, sevgi ırkçılıktan üstündür."

Hikmet Altınkaynak, **Bemte**

"**Ferhat'ın Yeni Acıları**"nı canınızın çekirdeğinde sarsıla sarsıla izliyorsunuz."

Tanju Cılızoğlu, **Tercüman**

"**Yüksel Pazarkaya, "Ferhat'ın Yeni Acıları**"nda ırkçılığı eleştirel bir dille anlatırken, bu anlatımı tiyatro diliyle söylemeyi yeğlemiş. Irkçılığı, neo-naziliği eleştirirken, giderek diyaloglarla -oyunun kurgusu içinde-, yer yer sorgulayan yöntemiyle güncel, ama kalıcı bir oyun çıkmış ortaya."

Hayati Asılyazıcı, **Tercüman**

"Nazım'ın bireyselden toplumsala dönüştürdüğü Ferhat'ın aşkı, Yüksel Pazarkaya'nın yorumunda güncel ve evrensel bir olguya sıçrayarak ırkçılıkla savaşım ve toplumsal barışın amaçlanmasına yöneliyor. "

Seçkin Cılızoğlu, **Milliyet Sanat Dergisi**

ISBN 975- 17- 1334- X

10.000 TL.-